Jakość gwarantuje wydawnictwo Colorful MEDIA
WYDANIE SPECJALNE ¿Español? Sí, gracias

+ NAGRANIA MP3 | + ĆWICZENIA | + GRAMATYKA

¿Español? Sí, gracias

1000 PALABRAS Y EXPRESIONES EN ESPAÑOL

1000 najważniejszych słów i zwrotów po hiszpańsku

ISSN 2080-7716
9 772080 771682 06 >
wydanie specjalne nr 5/2026
cena: 34,90 zł (w tym 8% VAT)

eprasa.pl fedac4ad98

colorfulmedia.pl espanol.edu.pl

Jakość gwarantuje wydawnictwo Colorful MEDIA

Językowo najlepsi!

SPRAWDŹ NASZE **WYDANIA SPECJALNE**

KUP TERAZ

kiosk.colorfulmedia.pl

¿Español? Sí, gracias
to więcej niż tylko magazyn

Słowniczki przy każdym tekście
Nie otwieraj słownika, przetłumaczone słówka i zwroty znajdziesz tuż obok artykułu!

Kod mp3
Służy do pobrania/odsłuchania pliku z nagraniem artykułu.

Artykuł w języku hiszpańskim
Słówka, które zostały przetłumaczone, są kolorowe.

Oznaczenie poziomu trudności tekstu

Numeracja kolumn
pomaga odnaleźć przetłumaczone słówka.

Słowniczek
Słówka i zwroty przetłumaczone na język polski.

Arkusz pracy dla nauczyciela, lista słówek
Wszystkie dodatki pobierzesz ze strony magazynu.

Zeskanuj kod QR telefonem/tabletem i odsłuchuj nagrań MP3 gdziekolwiek jesteś. Przykładowe aplikacje do skanowania kodów QR znajdziesz na **colorfulmedia.pl/czytnik**

Strona magazynu: **espanol.edu.pl**

Fanpage na Facebooku: **facebook.com/EspanolSigracias**

Aby pobrać MP3, tu wpisz kod cyfrowo-literowy.

Colorful MEDIA

eprasa.pl fedac4ad98

Drodzy Czytelnicy,

oddajemy w Wasze ręce magazyn wprowadzający w tajniki języka hiszpańskiego. Znajdziecie w nim ponad 1000 praktycznych słów i zwrotów, które bardzo Wam się przydadzą na początku nauki języka.

Oprócz słów i zwrotów, magazyn zawiera również ogólne wprowadzenie do zasad i reguł rządzących językiem hiszpańskim.

Na przestrzeni całego magazynu znajdziecie ramki z zielonym obramowaniem – wyróżniliśmy w nich kilka ważnych czasowników, od których warto zacząć naukę (osobno – w rozdziale ósmym – przedstawiamy Wam ogólne zasady dotyczące odmian czasowników).

Życzymy Wam przyjemnego zapoznawania się z podstawami języka hiszpańskiego.

Redakcja

Esta publicación cuenta con el apoyo y reconocimiento de la Universidad de Valladolid.

Pobierz wszystkie nagrania mp3 za jednym razem.

Pobierz i wydrukuj listę słówek w dwóch wersjach: w jednej uzupełniasz polskie tłumaczenia słówek, w drugiej – hiszpańskie.

kod: **r8d2**

4 Las personas en español. Saludos, despedidas y frases de cortesía. (Osoby w języku hiszpańskim. Przywitania, pożegnania i zwroty grzecznościowe)

7 Los pronombres posesivos (zaimki dzierżawcze)

9 Los artículos (rodzajniki)

12 Los números cardinales y ordinales (Liczebniki główne i porządkowe)

16 Los colores (kolory)

18 Los adjetivos (przymiotniki)

20 Los sustantivos (rzeczowniki)

27 Los verbos (czasowniki)

42 Ser y... estar (być i... być)

44 Los adverbios (przysłówki)

46 Las preposiciones (przyimki)

47 ¿Qué hora es? (Która jest godzina?)

www.facebook.com/EspanolSiGracias

Odwiedź nas na facebook

Kody QR

Skanując kod QR w magazynie szybko i bez podawania hasła odsłuchasz plik MP3 na swoim smartfonie! Wystarczy skorzystać z aplikacji "aparat" – obiektyw należy skierować na kod.
Przy starszych wersjach systemów Android czy IOS, należy pobrać odpowiednią darmową aplikację. Znajdziesz ją pod adresem: **www.colorfulmedia.pl/czytnik**

Redakcja:
¿Español? Sí, gracias
Colorful Media
ul. Lednicka 23, 60-413 Poznań
redakcja@colorfulmedia.pl
tel. 61 833 63 28

Wydawca:
Colorful MEDIA
ul. Lednicka 23, 60-413 Poznań
www.colorfulmedia.pl

Redaktor naczelna:
Hanna Danielczak-Ziadi

Zespół:
Adam Ziadi

Korekta:
Estefanía Rodríguez García
Beata Szyda

Studio DTP:
Sławomir Kinal
Michał Sobański

Projekt okładki:
Sławomir Kinal/Freepik

Nagrania MP3:
Estefanía Rodríguez García

Testy dla nauczycieli:
Hanna Danielczak-Ziadi

Dział reklamy:
tel. 61 833 63 28
reklama@colorfulmedia.pl

Dział prenumeraty:
prenumerata@colorfulmedia.pl
tel. 61 833 63 28, 663 242 433

Product manager:
Karolina Mazurkiewicz
kom. 663 242 433
k.mazurkiewicz@colorfulmedia.pl

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

eprasa.pl fedac4ad98

kod: **r8d2**

1. **sí** tak
2. **no** nie
3. **quizás / tal vez** może
4. **yo** ja
5. **tú / usted** ty / pan, pani
6. **él** on
7. **ella** ona
8. **nosotros / nosotras** my
9. **vosotros / vosotras** wy
10. **ellos / ellas / ustedes** oni / one / państwo
11. **la gente** ludzie
12. **¿Qué?** Co?
13. **¿Quién?** Kto?
14. **¿Dónde?** Gdzie?
    ¿De dónde? Skąd?
15. **¿Cuándo?** Kiedy?
    ¿Desde cuándo? Od kiedy?
16. **¿Cómo?** Jak?
17. **¿Por qué?** Dlaczego?
18. **derecha** prawo (**a la derecha** – w prawo/po prawej)
19. **izquierda** lewo (**a la izquierda** w lewo/po lewej)
20. **arriba** góra
21. **abajo** dół
22. **ser / estar** być
23. **tener** mieć

CAPÍTULO 1

Las personas en español. Saludos, despedidas y frases de cortesía. (Osoby w języku hiszpańskim. Przywitania, pożegnania i zwroty grzecznościowe).

W języku hiszpańskim zaimki osobowe nie są tak kluczowe jak w niektórych innych językach tzn. mogą być w zdaniach pomijane. Najczęściej to forma użytego czasownika zdradza o jaką osobę chodzi, a w przypadkach, gdy forma czasownika może dotyczyć różnych osób gramatycznych, kierujemy się kontekstem.

Oto wszystkie zaimki osobowe:
- Yo – ja
- Tú – ty
- Él/ella/usted – on/ona/pan, pani
- Nosotros/nosotras somos – my (nosotros – dotyczy grupy osób rodzaju męskiego lub grupy mieszanej – rodzaju męskiego i żeńskiego, nosotras – dotyczy grupy rodzaju żeńskiego)
- Vosotros/vosotras sois – wy (vosotros – dotyczy grupy osób rodzaju męskiego lub grupy mieszanej – rodzaju męskiego i żeńskiego, vosotras – dotyczy grupy rodzaju żeńskiego)
- Ellos/ellas/ustedes – oni/one/państwo

Wymowa „yo"

W związku z tym, że hiszpański ma wiele barw i odcieni, o czym przekonacie się ucząc się tego języka – warto wspomnieć, że litera „y" może być wymawiana po hiszpańsku jako polskie „j" lub polskie „dź"/„dż" i dlatego zaimek osobowy „yo" jest wymawiany jako „jo" lub „dźo"/„dżo". Wybierz formę, która bardziej ci się podoba.

Akcenty graficzne

W języku hiszpańskim występują akcenty graficzne, które omówimy w dalszej części magazynu. Jak już zapewne zauważyłeś/aś, dwie osoby gramatyczne je posiadają. Są to: „tú" – „ty" oraz „él" – „on". Ten rodzaj akcentów stawianych nad samogłoskami – á, é, í, ó, ú

eprasa.pl fedac4ad98

– po hiszpańsku nazywamy *tilde*. Sylaba zawierająca akcent powinna być wypowiedziana z większym naciskiem – to właśnie na nią pada akcent.

Czym jest „virgulilla"?

W języku hiszpańskim ten konkretny znak – ~ – nazywa się *virgulilla* (pol. tylda). Litera ñ (eñe – czyt. enje) powstała historycznie ze skrócenia podwójnego nn (np. łacińskie *annus* stało się hiszpańskim año – rok), a ten „wężyk" (*virgulilla*) jest pozostałością po drugiej literze n. Litera ñ występuje w wielu często stosowanych słowach np. España (Hiszpania), el año (rok), la mañana (rano, poranek), el niño/la niña (dziecko – chłopiec/dziewczynka), el señor/la señora (pan/pani), pequeño/pequeña (mały/mała), soñar (marzyć; śnić), el dueño/la dueña (gospodarz/gospodyni), el pañuelo (chustka, chusteczka), la montaña (góra).

„Vos" – co to za forma?

Vos jest zaimkiem osobowym, który zastępuje zaimek tú (ty) w roli podmiotu i jest używany do zwracania się do jednej osoby w sposób nieformalny.

Forma ta (oraz towarzysząca jej odmiana czasownika) jest wariantem języka hiszpańskiego i jest szeroko rozpowszechniona w Ameryce Łacińskiej.

Stosowanie „vos" nazywane jest „voseo".

Kiedy i gdzie stosujemy „voseo"?

Forma vos jest standardowym sposobem zwracania się nieformalnie do drugiej osoby liczby pojedynczej w wielu krajach Ameryki Łacińskiej, podczas gdy w Hiszpanii i Meksyku używa się niemal wyłącznie formy tú. Wśród Hiszpanów nie spotka się osoby używającej vos. W samej Hiszpanii można się spotkać z użyciem tej formy tylko w przypadku imigrantów z Ameryki Łacińskiej.

Główne regiony użycia:
• standardowy i dominujący: Argentyna, Urugwaj, Paragwaj.
• powszechny: Gwatemala, Salwador, Honduras, Nikaragua, Kostaryka.
• współistniejący z tú (regionalnie): Wenezuela, Kolumbia, Chile, Ekwador.

Odmiana czasownika

Użycie vos pociąga za sobą inną koniugację czasownika w czasie teraźniejszym (Presente de Indicativo) niż w przypadku tú. Jest to najczęściej widoczne w akcencie i lekkich zmianach końcówek:

czasownik	odmiana z Tú (Hiszpania/ Meksyk)	odmiana z Vos (np. Argentyna)*	tłumaczenie
hablar (mówić)	tú hablas	vos hablás	mówisz
comer (jeść)	tú comes	vos comés	jesz
vivir (żyć)	tú vives	vos vivís	żyjesz
ser (być)	tú eres	vos sos	jesteś

** Uwaga – ta odmiana nie dotyczy standardowego języka hiszpańskiego. Odnosi się do krajów Ameryki Łacińskiej.*

kod: r8d2

24. ir iść

25. correr biegać

26. hacer robić

27. ver widzieć

28. oír słyszeć

29. tomar brać, wziąć

30. comer / tomar jeść

31. beber / tomar pić

32. gustar lubić; podobać się

33. amar / querer kochać

34. odiar nienawidzić

35. bueno/a dobry/a

36. malo/a zły/a

37. grande duży/a

38. pequeño/a mały/a

39. pesado/a ciężki/a (*może oznaczać też:* nieznośny/a)

40. ligero/a lekki/a

41. corto/a krótki/a

42. largo/a długi/a

43. nuevo/a nowy/a

44. joven młody/a

45. viejo/a stary/a

46. fácil łatwy/a

47. difícil trudny/a

48. duro/a ciężki/a; twardy/a

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

49. hermoso/a piękny/a

50. feo/a brzydki/a

51. complicado/a skomplikowany/a

52. interesante interesujący/a

53. aburrido/a nudny/a

54. inteligente / listo mądry/a

55. tonto/a / estúpido/a głupi/a

56. rápido/a szybki/a

57. lento/a wolny/a

58. este / esta / esto ten / ta / to

59. ese / esa / eso tamten / tamta / tamto

60. estos / estas ci / te

61. esos / esas tamci / tamte

62. cero zero

63. uno jeden

64. dos dwa

65. tres trzy

66. cuatro cztery

67. cinco pięć

68. seis sześć

69. siete siedem

70. ocho osiem

71. nueve dziewięć

72. diez dziesięć

73. once jedenaście

Przywitania i pożegnania

- Hola (Cześć) – najbardziej uniwersalne powitanie
- Buenos días (Dzień dobry) – używane od wschodu słońca do wczesnego popołudnia (ok. 13:00/14:00)
- Buenas tardes (Dzień dobry/Dobry wieczór) – używane od popołudnia (ok. 14:00) do zachodu słońca
- Buenas noches (Dobry wieczór/Dobranoc) – używane wieczorem (jako powitanie) lub późno w nocy (jako pożegnanie)
- ¿Qué tal? (Co słychać?/Jak leci?) – zapytanie nieformalne, bardzo powszechne
- ¿Cómo estás? (Jak się masz?) – zapytanie nieformalne
- ¿Cómo está? (Jak się Pan/Pani ma?) – zapytanie formalne
- ¿Qué pasa? (Co się dzieje?/Co jest?) – sformułowanie nieformalne, potoczne
- Adiós (Żegnaj/Cześć) – najbardziej uniwersalne pożegnanie
- Hasta luego (Na razie/Do zobaczenia) – używane, gdy prawdopodobnie zobaczycie się jeszcze tego samego dnia lub w najbliższym czasie
- Hasta pronto (Do zobaczenia wkrótce) – używane, gdy spodziewasz się szybkiego ponownego spotkania
- Hasta mañana (Do jutra)
- Nos vemos (Widzimy się – w domyśle: niedługo) – nieformalne
- Que te vaya bien (Powodzenia/Niech ci dobrze idzie/Wszystkiego dobrego) – powszechny zwrot na pożegnanie
- Que le vaya bien – formalny odpowiednik powyższego zwrotu
- Cuídate (Trzymaj się/Uważaj na siebie) – zwrot nieformalny

Grzeczność

- por favor – proszę (prosząc o coś)
- toma (nieformalnie)/tome (formalnie) – proszę (np. podając coś)
- gracias – dziękuję
- muchas gracias – bardzo dziękuję
- de nada – nie ma za co
- perdón (uniwersalnie), perdone (formalnie), perdona (nieformalnie) – przepraszam (za coś, np. przerywając rozmowę)
- disculpe (formalnie)/disculpa (nieformalnie) – przepraszam (np. pytając o drogę, rozpoczynając rozmowę)
- encantado de haberle conocido (jeśli wypowiada się mężczyzna) – miło mi Pana/Panią poznać
- encantada de haberle conocido (jeśli wypowiada się kobieta) – miło mi Pana/Panią poznać
- ha sido un placer – to była przyjemność (Panią/Pana poznać)

Ser – być

Yo soy	ja jestem
Tú eres	ty jesteś
Él/ella/ usted es	on/ona/pan, pani jest
Nosotros /nosotras somos	my jesteśmy
Vosotros /vosotras sois	wy jesteście
Ellos/ellas/ ustedes son	oni/one/ państwo są

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

CAPÍTULO 2

Los pronombres posesivos (zaimki dzierżawcze)

Zaimki dzierżawcze w języku hiszpańskim są używane do wskazania właściciela lub przynależności. Dzielimy je na dwie grupy, które różnią się formą i umiejscowieniem w zdaniu.

Formy nieakcentowane (krótkie) są używane przed rzeczownikiem. Formy te są najczęściej stosowane i pełnią funkcję przymiotników (dopasowują się do liczby i rodzaju rzeczownika).

osoba	l. pojedyncza (singular)	l. mnoga (plural)
Yo (ja)	mi (mój, moja)	mis (moje)
Tú (ty)	tu (twój, twoja)	tus (twoje)
Él/ella/usted (on/ona/pan, pani)	su (jego, jej, pana, pani)	sus (jego, jej, pana, pani)*
Nosotros/nosotras (my)	nuestro/nuestra (nasz, nasza)	nuestros /nuestras (nasze)
Vosotros/vosotras (wy)	vuestro/vuestra (wasz, wasza)	vuestros/vuestras (wasze)
Ellos/ellas/ustedes (oni/one/ państwo)	su (ich/państwa)	sus (ich/państwa)

**Jorge tiene muchos libros. Sus libros son unicos. (Jego książki są wyjątkowe).*

Przykłady:
- Mi casa (mój dom)
- Tu hijo (twój syn)
- Tu piso (twoje mieszkanie)
- Su hermano (jego/jej/pana/pani brat)
- Nuestro jardín (nasz ogród)
- Nuestra amiga (nasza przyjaciółka)
- Vuestra caja (wasz karton, pudło)
- Vuestro hámster (wasz chomik)
- Mis libros (moje książki)
- Tus zapatos (twoje buty)
- Sus bolis (ich długopisy)
- Nuestros papeles (nasze papiery, dokumenty)
- Nuestras bufandas (nasze szaliki)
- Vuestras bicicletas (wasze rowery)
- Vuestros lápices (wasze ołówki)
- Sus coches (ich/państwa samochody)

Ciekawostka

W hiszpańskim, jak i w wielu innych językach, dąży się do uproszczeń – zwłaszcza w mowie potocznej. Warto im się przyjrzeć i je zapamiętać, ponieważ są często stosowane. Przykładami takich uproszczeń – skrótów są:

el bolígrafo (długopis) – el boli

el fin de la semana (weekend) – el finde

la película (film) – la peli

la bicicleta (rower) – la bici

el cumpleaños (urodziny) – el cumple

el profesor/la profesora (profesor, nauczyciel/profesorka, nauczycielka) – el profe/la profe

la fotografía (zdjęcie, fotografia) – la foto

el frigorífico (lodówka) – el frigo

74. doce dwanaście

75. trece trzynaście

76. catorce czternaście

77. quince piętnaście

78. dieciséis szesnaście

79. diecisiete siedemnaście

80. dieciocho osiemnaście

81. diecinueve dziewiętnaście

82. veinte dwadzieścia

83. treinta trzydzieści

84. cuarenta czterdzieści

85. cincuenta pięćdziesiąt

86. sesenta sześćdziesiąt

87. setenta siedemdziesiąt

88. ochenta osiemdziesiąt

89. noventa dziewięćdziesiąt

90. cien / ciento sto

91. mil tysiąc

92. millón milion

93. mil millones miliard

94. número liczba

95. dígito / cifra cyfra

96. sumar / añadir dodawać (**sumar** – w odniesieniu do matematyki, **añadir** – w innych kontekstach)

97. restar odejmować

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

98. más plus; więcej

99. menos minus; mniej

100. el número negativo liczba ujemna

101. el edificio budynek

102. la ciudad miasto

103. el pueblo wieś, miasteczko

104. la calle ulica

105. la plaza plac

106. el ayuntamiento ratusz; urząd miasta/gminy

107. el puesto de frutas stragan z owocami

108. el mercado targ, rynek

109. el centro de salud przychodnia, poradnia

110. el hospital szpital

111. el parque park

112. la biblioteca biblioteka

113. el museo muzeum

114. el cine kino

115. el teatro teatr

116. el restaurante restauracja

117. la cafetería kawiarnia

118. el bar bar

119. el banco bank

120. la oficina de correos poczta

Formy akcentowane (długie) są używane po rzeczowniku (lub jako samodzielne zaimki) i zawsze dopasowują się do rodzaju i liczby rzeczownika, do którego się odnoszą. Często są poprzedzone rodzajnikiem określonym (el, la, los, las).

osoba	rodzaj męski /l. pojedyncza	rodzaj żeński /l. pojedyncza	rodzaj męski /l.mnoga	rodzaj żeński /l.mnoga	polski odpowiednik
Yo (ja)	mío	mía	míos	mías	mój/moja/moje
Tú (ty)	tuyo	tuya	tuyos	tuyas	twój/twoja/twoje
Él/ella/usted (on/ona/pan, pani)	suyo	suya	suyos	suyas	jego/jej/pana/pani
Nosotros/as (my)	nuestro	nuestra	nuestros	nuestras	nasz/nasza/nasze
Vosotros/as (wy)	vuestro	vuestra	vuestros	vuestras	wasz/wasza/wasze
Ellos/as/ustedes (oni, one, państwo)	suyo	suya	suyos	suyas	ich/państwa

Przykłady użycia:
- ¿De quién es este libro? Es mío. (Czyja jest ta książka? Jest moja.)
- Esta camisa es mía. (Ta koszula jest moja.)
- Mi coche es rojo. El tuyo es azul. (Mój samochód jest czerwony. Twój jest niebieski.)
- Esta taza es tuya. (Ta filiżanka jest twoja.)
- Deja esta chaqueta. Es suya. (Zostaw tę kurtkę. Jest jej.)
- Este boli es suyo. (Ten długopis jest jego.)
- Estas camisetas son tuyas. (To twoje koszulki.)
- Vuestra casa es más grande que la nuestra. (Wasz dom jest większy niż nasz.)
- Nuestro equipo perdió, pero el vuestro ganó. (Nasza drużyna przegrała, ale wasza wygrała.)
- Esas flores son vuestras, ¿verdad? (Te kwiaty są wasze, prawda?)
- Hemos recibido una carta suya (de ellos). (Otrzymaliśmy ich list.)
- Su coche es gris y el suyo (de ella) es azul. (Jego samochód jest szary, a jej jest niebieski.)

¡Ojo! (Uwaga!)

W przypadku suyo/a/os/as zawsze istnieje ryzyko dwuznaczności („czyje to jest?”), dlatego w mowie codziennej często zastępuje się je wyrażeniami:
el / la / los / las + de + él / ella / ellos / ellas / usted / ustedes
Przykład: El coche de ella – jej samochód zamiast el suyo.

Estar – być

Yo estoy	ja jestem
Tú estás	ty jesteś
Él/ella/usted está	on/ona/pan, pani jest
Nosotros/nosotras estamos	my jesteśmy
Vosotros/vosotras estáis	wy jesteście
Ellos/ellas/ustedes están	oni/one/państwo są

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

CAPÍTULO 3

Los artículos (rodzajniki)

Rodzajniki w hiszpańskim dzielą się na określone (definidos) – el, la, los, las – i nieokreślone (indefinidos) – un, una, unos, unas. Muszą zgadzać się z rzeczownikiem pod względem rodzaju (męski/żeński) i liczby (pojedyncza/mnoga). Wyróżnia się również tzw. rodzajnik neutralny (nieosobowy) – lo.

Rodzajników nieokreślonych (artículos indefinidos) używamy, gdy mówimy o rzeczy nieznanej, nieokreślonej, niekonkretnej lub gdy rzeczownik jest jednym z wielu w swojej kategorii (jak polskie „jakiś, jakaś"). W liczbie mnogiej często tłumaczy się je jako „kilka", „jakieś" lub „pewni/pewne".

rodzaj/liczba	forma	przykład	tłumaczenie
Męski (l. poj.)	un (jakiś, jeden)	Tengo un perro.	Mam psa/jednego psa.
Żeński (l. poj.)	una (jakaś, jedna)	Busco una farmacia cerca de aquí.	Szukam (jakiejś) apteki w pobliżu.
Męski (l. mn.)	unos (jacyś, kilka)	Compro unos tomates en el mercado.	Kupuję kilka pomidorów na targu.
Żeński (l. mn.)	unas (jakieś, kilka)	Necesito unas gafas de sol.	Potrzebuję (jakichś) okularów przeciwsłonecznych.

Rodzajniki określone (artículos definidos) wskazują coś konkretnego, znanego lub używane są w znaczeniu ogólnym lub abstrakcyjnym.

rodzaj/liczba	forma	przykład	tłumaczenie
Męski (l. poj.)	el	El coche es nuevo.	Samochód jest nowy.
Żeński (l. poj.)	la	La casa es grande.	Dom jest duży.
Męski (l. mn.)	los	Los libros están aquí.	Książki są tutaj.
Żeński (l. mn.)	las	Las flores huelen bien.	Kwiaty ładnie pachną.

121. la oficina biuro

122. la fábrica fabryka

123. el aeropuerto lotnisko

124. la estación de tren stacja kolejowa

125. la parada de autobús przystanek autobusowy

126. el puente most

127. el río rzeka

128. el lago jezioro

129. el mar morze

130. el océano ocean

131. la montaña góra

132. el bosque las

133. el árbol drzewo

134. la flor kwiat

135. el cielo niebo

136. el sol słońce

137. la noche noc

138. el día dzień

139. la nube chmura

140. la lluvia deszcz

141. la nieve śnieg

142. el viento wiatr

143. el tiempo pogoda

144. el calor upał

eprasa.pl fotolia.com

kod: r8d2

145. el frío zimno, chłód

146. la familia rodzina

147. la madre matka

148. el padre ojciec

149. el hermano / la hermana brat / siostra

150. el hijo / la hija syn / córka

151. el abuelo / la abuela dziadek / babcia

152. el bisabuelo / la bisabuela pradziadek / prababcia

153. el tío / la tía wujek / ciocia

154. el primo / la prima kuzyn / kuzynka

155. el amigo / la amiga przyjaciel / przyjaciółka

156. la persona osoba

157. el hombre mężczyzna

158. la mujer kobieta

159. el niño / la niña chłopiec / dziewczynka

160. el bebé niemowlę, dziecko

161. el nombre imię

162. el apellido nazwisko

163. la edad wiek

164. la profesión / el trabajo zawód, praca

165. el dinero pieniądze

166. el coche samochód

Zastosowanie:

– rzeczy konkretne i znane z kontekstu – używamy ich, gdy mówimy o konkretnej, znanej osobie, rzeczy lub idei – takiej, którą zarówno mówiący, jak i słuchacz, znają lub która została już wcześniej wspomniana.

- ¿Dónde está el libro? (Gdzie jest książka?)
- La mujer que viste es mi hermana. (Kobieta, którą widziałeś, jest moją siostrą.)
- Cierra la puerta, por favor. (Zamknij drzwi, proszę.)

– pojęcia w znaczeniu ogólnym lub abstrakcyjnym

- La vida es difícil. (Życie jest trudne.)
- El amor es complicado. (Miłość jest skomplikowana.)
- Los perros son animales leales. (Psy są lojalnymi zwierzętami.)
- El té verde me gusta más que el té negro. (Herbata zielona smakuje mi bardziej niż czarna.)

– rodzajników określonych używa się też zamiast zaimków dzierżawczych (mi, tu, su), gdy jest oczywiste, kto jest właścicielem/posiadaczem (często więc występują przed słowami opisującymi części ciała, ubrania, przedmioty osobiste)

- Me duele la cabeza. (Boli mnie głowa.) ZAMIAST Me duele mi cabeza. (Boli mnie moja głowa.)
- Se quitó los zapatos. (Zdjął buty.) ZAMIAST Se quitó sus zapatos. (Zdjął swoje buty.)
- Levanta la mano. (Podnieś rękę.) ZAMIAST Levanta tu mano. (Podnieś twoją rękę.)

– przed nazwami własnymi (dniami tygodnia, porami dnia, w tytułach i stopniach naukowych)

- Los lunes voy al gimnasio. (W poniedziałki chodzę na siłownię.)
- El domingo no trabajo. (W niedzielę nie pracuję.)
- El Señor Pérez, la Doctora Fernández. (Pan Pérez, Pani Doktor Fernández.)
- Son las tres de la tarde. (Jest trzecia po południu.)

– wyrażenia z takimi czasownikami jak gustar, encantar, odiar, preferir.

- Me encanta el arroz. (Uwielbiam ryż.)
- Odio el frío. (Nienawidzę zimna.)

Specjalna forma dla rzeczowników żeńskich – el zamiast la

Gdy rzeczownik rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej zaczyna się na akcentowaną sylabę a- lub ha-, stosuje się formę męską el zamiast la, aby uniknąć zbiegu samogłosek, który brzmiałby niedobrze (hiatus): el agua (woda, zamiast la agua), el águila (orzeł, zamiast la águila), el hacha (siekiera, zamiast la hacha).

¡Ojo! (Uwaga!)

Ta zmiana dotyczy tylko liczby pojedynczej. W liczbie mnogiej wracamy do formy żeńskiej: las aguas, las águilas.

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Rodzajnik neutralny „lo"

Do czego służy „lo"? Służy do substantywizacji (uczynienia rzeczownikiem) przymiotników, przysłówków lub całych fraz, odnosząc się do abstrakcyjnej idei lub pojęcia.

Przykłady:
- Lo bueno es que tenemos más tiempo. (To, co dobre/Dobra strona jest taka, że mamy więcej czasu.)
- Lo importante no es ganar, sino participar. (To, co ważne/Ważne jest nie wygrywać, lecz brać udział.)
- No sabes lo difícil que es. (Nie wiesz, jak trudne to jest.)

Los perros son animales leales.
(Psy są lojalnymi zwierzętami.)

Hacer – robić

Yo hago	ja robię
Tú haces	ty robisz
Él/ella/usted hace	on/ona/pan, pani robi
Nosotros/nosotras hacemos	my robimy
Vosotros/vosotras hacéis	wy robicie
Ellos/ellas/ustedes hacen	oni/one/państwo robią

167. la bicicleta / *pot.* la bici rower

168. la moto / la motocicleta motor, motocykl

169. la alfombra dywan

170. la lámpara lampa

171. la estantería regał

172. la mesa stół

173. la silla krzesło

174. la cama łóżko

175. el armario szafa

176. el libro książka

177. el papel papier

178. la pluma pióro

179. el teclado klawiatura

180. el ordenador komputer

181. el internet internet

182. la música muzyka

183. la película / *pot.* la peli film

184. la fotografía / *pot.* la foto zdjęcie

185. la carta list

186. el regalo prezent

187. el tiempo czas

188. el momento moment, chwila

189. la cosa rzecz

190. la idea pomysł, idea

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

191. el problema problem

192. la solución rozwiązanie

193. la pregunta pytanie

194. la respuesta odpowiedź

195. la ayuda pomoc

196. el cambio zmiana

197. el lugar miejsce

198. el país kraj

199. el idioma / la lengua język (la lengua - oprócz ogólnego znaczenia, również w znaczeniu anatomicznym)

200. la palabra słowo

201. la puerta drzwi

202. el alféizar parapet

203. la ventana okno

204. la pared ściana

205. el techo sufit

206. el suelo podłoga

207. la escalera schody

208. el tejado dach

209. la habitación / el cuarto pokój

210. el pasillo przedpokój

211. el salón / la sala de estar salon

212. la cocina kuchnia

213. el baño łazienka

214. el dormitorio sypialnia

CAPÍTULO 4

Los números cardinales y ordinales (liczebniki główne i porządkowe)

Liczebniki główne są niezmienne pod względem rodzaju, z wyjątkiem liczebników uno (który ma też formę żeńską una) oraz setek od 200 do 900 (np. doscientos/doscientas) i tak np. doscientos zastosujemy w odniesieniu do rodzaju męskiego – doscientos libros (dwieście książek), a doscientas użyjemy w odniesieniu do rzeczownika rodzaju żeńskiego – doscientas plantas (dwieście roślin; dwieście pięter). El libro (książka) jest rodzaju męskiego, a w liczbie mnogiej przyjmuje formę los libros, la planta (roślina; piętro) jest rodzaju żeńskiego, w liczbie mnogiej przyjmuje formę las plantas.

Liczebniki główne (los números cardinales)

0	**cero**	30	**treinta**
1	**uno/una**	40	**cuarenta**
2	**dos**	50	**cincuenta**
3	**tres**	60	**sesenta**
4	**cuatro**	70	**setenta**
5	**cinco**	80	**ochenta**
6	**seis**	90	**noventa**
7	**siete**	100	**cien (ciento)**
8	**ocho**	101	**ciento uno**
9	**nueve**	200	**doscientos/as**
10	**diez**	300	**trescientos/as**
11	**once**	400	**cuatrocientos/as**
12	**doce**	500	**quinientos/as**
13	**trece**	600	**seiscientos/as**
14	**catorce**	700	**setecientos/as**
15	**quince**	800	**ochocientos/as**
16	**dieciséis**	900	**novecientos/as**
20	**veinte**	1 000	**mil**
21	**veintiuno**	1 000 000	**un millón**

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Liczebniki porządkowe (los números ordinales)

Liczebniki porządkowe wskazują kolejność i pełnią funkcję przymiotników – zawsze zgadzają się z rzeczownikiem pod względem rodzaju i liczby. Np.: la primera hora (pierwsza godzina), los terceros pisos (trzecie piętra).

Zwykle używa się ich tylko do dziesiątki, rzadziej dla większych liczb. W mowie potocznej dla liczb powyżej 10 częściej używa się liczebników głównych (np. „el capítulo veinte – *dosł.* rozdział dwadzieścia" zamiast „el vigésimo capítulo – rozdział dwudziesty").

Uwaga: Liczebniki primero (pierwszy) i tercero (trzeci) tracą końcowe -o (stają się primer i tercer), gdy stoją przed rzeczownikiem w liczbie pojedynczej rodzaju męskiego. Np.: el primer día (pierwszy dzień), el tercer mes (trzeci miesiąc).

Saber – wiedzieć, umieć

Yo sé	ja wiem, umiem
Tú sabes	ty wiesz, umiesz
Él/ella/usted sabe	on/ona/pan, pani wie, umie
Nosotros/nosotras sabemos	my wiemy, umiemy
Vosotros/vosotras sabéis	wy wiecie, umiecie
Ellos/ellas/ustedes saben	oni/one/państwo wiedzą, umieją

215. el garaje garaż

216. el piso / el apartamento mieszkanie

217. el bloque de pisos blok mieszkalny

218. la entrada wejście

219. la salida wyjście

220. entrar wejść

221. salir wyjść

222. comprar kupować

223. elegir / escoger wybierać

224. navegar / ojear przeglądać (**navegar** – przeglądać internet, **ojear** – przeglądać, rzucać okiem)

225. vender sprzedawać

226. pagar zapłacić

227. probarse przymierzać

228. el cliente / la cliente klient / klientka

229. el vendedor / la vendedora sprzedawca / sprzedawczyni

230. el cajero / la cajera kasjer / kasjerka

231. la tienda sklep

232. la caja kasa

233. la cola kolejka

234. el producto produkt

235. los bienes / las mercancías towary

236. el embalaje opakowanie

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

237. la cesta koszyk

238. el carrito wózek

239. el precio cena

240. la promoción promocja

241. el descuento rabat

242. la oferta especial oferta specjalna

243. las rebajas wyprzedaż

244. disponible dostępny

245. la marca marka

246. la talla (dotyczy ubrań) / el número (dotyczy obuwia) rozmiar

247. el color kolor

248. el probador przymierzalnia

249. demasiado grande za duży/a

250. demasiado pequeño/a za mały/a

251. queda perfecto pasuje idealnie (**quedar** – pasować)

252. la compra zakup

253. el pago płatność

254. el efectivo gotówka

255. la tarjeta de crédito karta kredytowa

256. el pago móvil płatność telefonem

257. el recibo / el ticket paragon

258. el cambio *tu:* reszta (z zakupów)

1.	primero	1.º	pierwszy
2.	segundo	2.º	drugi
3.	tercero	3.º	trzeci
4.	cuarto	4.º	czwarty
5.	quinto	5.º	piąty
6.	sexto	6.º	szósty
7.	séptimo	7.º	siódmy
8.	octavo	8.º	ósmy
9.	noveno	9.º	dziewiąty
10.	décimo	10.º	dziesiąty
11.	undécimo	11.º	jedenasty
12.	duodécimo	12.º	dwunasty
13.	decimotercero	13.º	trzynasty
14.	decimocuarto	14.º	czternasty
20.	vigésimo	20.º	dwudziesty
21.	vigesimoprimero	21.º	dwudziesty pierwszy
22.	vigesimosegundo	22.º	dwudziesty drugi
23.	vigesimotercero	23.º	dwudziesty trzeci
24.	vigesimocuarto	24.º	dwudziesty czwarty
30.	trigésimo	30.º	trzydziesty
31.	trigesimoprimero	31.º	trzydziesty pierwszy
40.	cuadragésimo	40.º	czterdziesty
45.	cuadragesimoquinto	45.º	czterdziesty piąty
50.	quincuagésimo	50.º	pięćdziesiąty
52.	quincuagesimosegundo	52.º	pięćdziesiąty drugi
60.	sexagésimo	60.º	sześćdziesiąty
66.	sexagesimosexto	66.º	sześćdziesiąty szósty
70.	septuagésimo	70.º	siedemdziesiąty
78.	septuagesimoctavo	78.º	siedemdziesiąty ósmy
80.	octogésimo	80.º	osiemdziesiąty
83.	octogesimotercero	83.º	osiemdziesiąty trzeci
90.	nonagésimo	90.º	dziewięćdziesiąty
99.	nonagesimonoveno	99.º	dziewięćdziesiąty dziewiąty
100.	centésimo	100.º	setny
1000.	milésimo	1000.º	tysięczny
1000000.	millonésimo	1000000.º	milionowy

Ciekawostka

Numeracja, którą przedstawiliśmy powyżej pomiędzy hiszpańskim a polskim słowem to częsty sposób zapisu pięter w języku hiszpańskim np. w adresie danej osoby.

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Beber – pić

Yo bebo	ja piję
Tú bebes	ty pijesz
Él/ella/usted bebe	on/ona/pan, pani pije
Nosotros/nosotras bebemos	my pijemy
Vosotros/vosotras bebéis	wy pijecie
Ellos/ellas/ustedes beben	oni/one/państwo piją

259. la devolución zwrot towaru

260. el reembolso zwrot pieniędzy

261. la reclamación reklamacja

262. la garantía gwarancja

263. la tienda online sklep internetowy

264. las compras online zakupy online

265. la tienda de comestibles sklep spożywczy

266. la tienda de alimentación saludable sklep ze zdrową żywnością

267. la frutería / la verdulería warzywniak

268. la panadería piekarnia

269. la pastelería cukiernia

270. la pescadería sklep rybny

271. la carnicería sklep mięsny

272. la licorería sklep monopolowy

273. la droguería drogeria, apteka

274. la farmacia apteka

275. la tienda de ropa sklep odzieżowy

276. la zapatería sklep obuwniczy

277. la tienda de electrónica sklep z elektroniką

278. la tienda de muebles sklep meblowy

279. la tienda de deportes sklep sportowy

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

280. la librería księgarnia

281. el quiosco de prensa salon prasowy

282. el quiosco kiosk

283. la juguetería sklep z zabawkami

284. la joyería jubiler

285. la papelería sklep z artykułami biurowymi

286. la ferretería sklep z narzędziami

287. la tienda de artículos para el hogar sklep z artykułami gospodarstwa domowego

288. la tienda de mascotas sklep z artykułami dla zwierząt

289. la tienda de barrio sklep osiedlowy

290. el supermercado supermarket

291. el hipermercado hipermarket

292. la tienda de descuento dyskont

293. el centro comercial galeria handlowa, centrum handlowe

294. la comida jedzenie, posiłek

295. la bebida napój

296. el desayuno śniadanie

297. el almuerzo obiad

298. la merienda podwieczorek

299. la cena kolacja

300. el plato danie; talerz

CAPÍTULO 5

Los colores (kolory)

Kolory w hiszpańskim funkcjonują jako przymiotniki, co oznacza, że muszą zgadzać się z rzeczownikiem pod względem rodzaju (męski/żeński) i liczby (pojedyncza/mnoga). Kolory, które odmieniają się przez rodzaj, kończą się na samogłoskę '-o' lub '-a' zależnie od tego rodzaju (np. negro, blanco, amarillo, morado, rojo) – el coche rojo (czerwony samochód), la flor amarilla (żółty kwiat). Natomiast w liczbie mnogiej dodaje się końcówkę s: los coches rojos (czerwone samochody), las flores amarillas (żółte kwiaty).

Kolory, których nazwa kończy się na inną literę (np. azul, verde, gris, marrón, naranja, rosa), mają jedną formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego w liczbie pojedynczej np. el coche gris (szary samochód), la flor azul (niebieski kwiat). W liczbie mnogiej przybierają natomiast takie formy: los coches azules (niebieskie samochody), las flores azules (niebieskie kwiaty). Jak możesz zauważyć w przypadku liczby mnogiej do słowa „azul" dodano końcówkę „-es". W tej grupie kolorów, w przypadku gdy wystąpi liczba mnoga, dodajemy końcówkę „-es", gdy nazwa koloru kończy się na spółgłoskę. Natomiast gdy na końcu nazwy koloru występuje samogłoska, dodajemy tylko "s" np. los móviles verdes (zielone smartfony) – z wyjątkiem kolorów naranja (pomarańczowy), rosa (różowy), violeta (fioletowy), café (kawowy), crema (kremowy), oro (złoty), plata (srebrny), turquesa (turkusowy), lima (limonkowy), beige/beis (beżowy), azul marino (granatowy), których forma pozostaje niezmieniona np. los coches naranja, las blusas rosa (pomarańczowe samochody, różowe bluzy).

Colores básicos (podstawowe kolory):

- blanco, blanca – biały/a
- negro, negra – czarny/a
- rojo, roja – czerwony/a
- amarillo, amarilla – żółty/a
- morado, morada – fioletowy/a
- dorado, dorada – złoty/a
- plateado, plateada – srebrny/a
- azul – niebieski/a*
- verde – zielony/a*
- naranja – pomarańczowy/a*
- rosa – różowy/a*
- marrón – brązowy/a*
- gris – szary/a*

Otros colores (inne kolory)

- turquesa – turkusowy/a*
- celeste – błękitny/a*
- beige/beis – beżowy/a*
- azul marino – granatowy/a*
- lima – limonkowy/a*
- carmesí – karmazynowy/a*

** nie odmienia się przez rodzaj*

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Do określania kolorów mogą być również przydatne poniższe dwa przymiotniki:
• claro, clara – jasny, jasna, np. azul claro (jasnoniebieski)
• oscuro, oscura – ciemny, ciemna, np. verde oscuro (ciemnozielony)

Przykłady zdań z użyciem przymiotników określających kolory:
• Mój pies jest biały. – Mi perro es blanco.
• Mam różowe rękawiczki. – Tengo guantes rosa.
• Podobają jej się granatowe sukienki. – Le gustan los vestidos azul marino.
• Ich samochody są zielone. – Sus coches son verdes.
• Wasze swetry są pomarańczowe. – Vuestros jerséis son naranja.

Comer – jeść

Yo como	ja jem
Tú comes	ty jesz
Él/ella/usted come	on/ona/pan, pani je
Nosotros/nosotras comemos	my jemy
Vosotros/vosotras coméis	wy jecie
Ellos/ellas/ustedes comen	oni/one/państwo jedzą

301. el postre deser

302. el pan chleb

303. la mantequilla masło

304. el queso ser

305. el huevo jajko

306. la carne mięso

307. el pollo kurczak

308. el pescado ryba

309. la salchicha kiełbasa

310. el jamón szynka

311. la verdura warzywo

312. la patata ziemniak

313. el tomate pomidor

314. el pepino ogórek

315. la zanahoria marchewka

316. la fruta owoc

317. la manzana jabłko

318. el plátano banan

319. la naranja pomarańcza

320. el limón cytryna

321. la fresa truskawka

322. el pastel / la tarta ciasto (la tarta to częściej tort lub zdobione ciasto)

323. el chocolate czekolada

324. el helado lody

eprasa.pl fedac

kod: r8d2

325. el bocadillo kanapka

326. el bollo / el panecillo bułka

327. el filete filet; kotlet

328. la sopa zupa

329. la ensalada sałatka

330. el agua woda

331. el té herbata

332. el café kawa

333. el zumo sok

334. la leche mleko

335. la cerveza piwo

336. la bebida alcohólica napój alkoholowy

337. la bebida no alcohólica napój bezalkoholowy

338. el tenedor widelec

339. el cuchillo nóż

340. la cuchara łyżka

341. la copa kieliszek

342. el vaso szklanka

343. la taza filiżanka, kubek

344. la jarra dzbanek, dzban

345. el aceite olej (z oliwek)

346. las especias przyprawy

347. la sal sól

348. la pimienta pieprz

CAPÍTULO 6

Los adjetivos (przymiotniki)

Przymiotniki w języku hiszpańskim zachowują zgodność z rodzajem i liczbą rzeczownika np. la chica alta – wysoka dziewczyna, el chico alto – wysoki chłopak. W przypadku niektórych przymiotników zgodność ta nie jest uwidoczniona, ponieważ ich podstawowa forma nie zmienia się w zależności od rodzaju np. la mujer fuerte – silna kobieta, el hombre fuerte – silny mężczyzna.

Przymiotniki w języku hiszpańskim mogą być stopniowane. Stopień wyższy tworzymy za pomocą słowa más (bardziej) przed przymiotnikiem, np. alta (wysoka) - más alta (wyższa), caro (drogi) - más caro (droższy). Stopień najwyższy tworzymy dodając przedimek określony, np. la más alta (najwyższa), el más caro (najdroższy).

Poniżej przedstawiamy listę podstawowych przymiotników przedstawionych jako antonimy – przeciwieństwa. Uwaga: gdy przymiotnik zachowuje taką samą formę dla rodzaju żeńskiego i męskiego jest przedstawiony tylko w jednej formie np. słowo „fácil” oznacza zarówno „łatwy”, jak i „łatwa”.

- alto, alta – bajo, baja (wysoki, wysoka – niski, niska)
- grande – pequeño, pequeña (duży, duża – mały, mała)
- fácil – difícil (łatwy, łatwa – trudny, trudna)
- rápido, rápida – lento, lenta (szybki, szybka – wolny, wolna)
- caliente – frío, fría (gorący, gorąca – zimny, zimna)
- caro, cara – barato, barata (drogi, droga – tani, tania)
- largo, larga – corto, corta (długi, długa – krótki, krótka)
- nuevo, nueva – viejo, vieja (nowy, nowa – stary, stara)
- joven – mayor (młody, młoda – starszy, starsza)
- fuerte – débil (silny, silna – słaby, słaba)
- lleno, llena – vacío, vacía (pełny, pełna – pusty, pusta)
- feliz – triste (szczęśliwy – smutny)
- alegre – serio, seria (wesoły, wesoła – poważny, poważna)
- abierto, abierta – cerrado, cerrada (otwarty, otwarta – zamknięty, zamknięta)
- limpio, limpia – sucio, sucia (czysty, czysta – brudny, brudna)
- claro, clara – oscuro, oscura (jasny, jasna – ciemny, ciemna)
- bueno, buena – malo, mala (dobry, dobra – zły, zła)
- bonito, bonita – feo, fea (ładny, ładna – brzydki, brzydka)
- gordo, gorda – delgado, delgada (gruby, gruba – szczupły/szczupła)
- rico, rica – pobre (bogaty, bogata – biedny, biedna)
- inteligente – tonto, tonta (inteligentny – głupi, głupia)
- interesante – aburrido, aburrida (interesujący, interesująca– nudny, nudna)
- cercano, cercana – lejano, lejana (bliski, bliska – daleki, daleka)
- duro, dura – blando, blanda (twardy, twarda – miękki, miękka)
- recto, recta – torcido, torcida (prosty, prosta – krzywy, krzywa)
- feliz – infeliz (szczęśliwy, szczęśliwa – nieszczęśliwy, nieszczęśliwa)
- descansado, descansada – cansado, cansada (wypoczęty, wypoczęta – zmęczony, zmęczona)
- fresco, fresca – podrido, podrida (tu w kontekście jedzenia: świeży, świeża – zepsuty, zepsuta)

eprasa.pl fedac4ad98

Przykłady zastosowania przymiotników w zdaniach:

- El edificio es bajo. Budynek jest niski.
- La montaña es alta. Góra jest wysoka.
- El coche es lento. Samochód jest wolny.
- La respuesta fue rápida. Odpowiedź była szybka.
- El té está caliente. Herbata jest gorąca.
- La sopa está fría. Zupa jest zimna.
- Es un libro fácil. To jest łatwa książka.
- Es una tarea difícil. To jest trudne zadanie.
- El hombre es joven. Mężczyzna jest młody.
- La mujer es mayor. Kobieta jest starsza.
- El vaso está lleno. Szklanka jest pełna.
- La botella está vacía. Butelka jest pusta.
- El cielo está oscuro. Niebo jest ciemne.
- La idea es clara. Pomysł jest jasny (klarowny).
- Es un chico feliz. To jest szczęśliwy chłopak.
- Es una chica infeliz. To jest nieszczęśliwa dziewczyna.
- Es un buen día. To jest dobry dzień.
- Es una persona mala. To jest zła osoba.
- El bolso es caro. Torebka jest droga.
- La camisa es barata. Koszula jest tania.

Ejercicio – ¡Ahora tú! (Teraz ty!)

Uzupełnij zdania odpowiednią formą przymiotnika kierując się listą przymiotników.

1. El té está…….... (Herbata jest zimna.)
2. Es una tarea …….... (To jest trudne zadanie.)
3. El hombre es …….. (Mężczyzna jest niski.)
4. El vaso está …….. (Szklanka jest pusta.)
5. La idea es …….. (Pomysł jest niejasny.)
6. Es una chica …….. (To jest wesoła dziewczyna.)
7. Es un …….. día. (To jest dobry dzień.)
8. La casa es …….. (Dom jest mały.)
9. La camiseta es …….. (Koszulka jest tania.)
10. La puerta está ……(Drzwi są zamknięte.)

Respuestas:
1. frío, 2. difícil, 3. bajo, 4. vacío, 5.oscura, 6. alegre, 7. buen, 8. pequeña, 9. barata, 10. cerrada

Ir – iść, jechać

Yo voy	ja idę, jadę
Tú vas	ty idziesz, jedziesz
Él/ella/usted va	on/ona/pan, pani idzie, jedzie
Nosotros/nosotras vamos	my idziemy, jedziemy
Vosotros/vosotras vais	wy idziecie, jedziecie
Ellos/ellas/ustedes van	oni/one/państwo idą, jadą

kod: r8d2

349. el azúcar cukier

350. cocinar gotować

351. hornear piec

352. freír smażyć

353. cortar kroić

354. tener hambre być głodnym (*dosł.* mieć głód)

355. tener sed być spragnionym (*dosł.* mieć pragnienie)

356. sabroso/a / rico/a smaczny/a

357. el sabor smak

358. la cabeza głowa

359. los ojos oczy

360. las orejas uszy

361. la nariz nos

362. la boca usta

363. los dientes zęby

364. la lengua język

365. la frente czoło

366. el cuello szyja

367. los hombros ramiona, barki

368. los brazos ręce (od ramion do dłoni)

369. los codos łokcie

370. las manos dłonie

371. el dedo palec od ręki

372. el dedo del pie palec od nogi

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

373. las uñas paznokcie

374. el pecho klatka piersiowa

375. los pechos/los senos piersi

376. el vientre/el abdomen brzuch (**el abdomen** – używane w formalnym kontekście)

377. la espalda plecy

378. las caderas biodra

379. la cintura talia

380. los glúteos / el trasero pośladki

381. las piernas nogi

382. los muslos uda

383. las rodillas kolana

384. las pantorrillas łydki

385. los tobillos kostki

386. los pies stopy

387. los talones pięty

388. el cerebro mózg

389. el corazón serce

390. los pulmones płuca

391. el hígado wątroba

392. el estómago żołądek

393. los intestinos jelita

394. los riñones nerki

395. la piel skóra

396. los huesos kości

CAPÍTULO 7

Los sustantivos (rzeczowniki)

Rodzaj i liczba pojedyncza

W języku hiszpańskim istnieją tylko dwa rodzaje gramatyczne: męski (masculino) – zwykle kończący się na literę „-o" np. el libro (książka), el chico (chłopak) oraz żeński (femenino) – zwykle kończący się na „-a" np. la mesa (stół), la chica (dziewczyna). Rzeczowniki rodzaju męskiego mogą też kończyć się na -or, -aje, -án np. el amor (miłość), el viaje (podróż), el viajero (podróżnik). Rzeczowniki rodzaju żeńskiego mogą kończyć się też na: -ción, -sión, -tad, -dad, -tud, -umbre np. la canción (piosenka), la ciudad (miasto), la incertidumbre (niepewność), la actitud (nastawienie), la amistad (przyjaźń), la decisión (decyzja).

Wyjątki:

– słowa kończące się na -a, ale zaliczone do rodzaju męskiego: el día (dzień), el problema (problem), el sofá (sofa, kanapa)

– słowa kończące się na -o, ale zaliczane do rodzaju żeńskiego: la mano (ręka), la foto (zdjęcie), la moto (motor, motocykl)

Liczba mnoga

Liczbę mnogą tworzy się przez dodanie odpowiedniej końcówki.

Jeśli rzeczownik kończy się na samogłoski: a, e, i, o, u dodajemy-s np. la casa – las casas (dom – domy), el coche – los coches (samochód – samochody).

Jeśli rzeczownik kończy się na spółgłoskę, dodajemy -es np. la ciudad – las ciudades (miasto – miasta), el profesor – los profesores (profesor – profesorowie). Jeśli rzeczownik kończy się na -z zastępujemy literę z literą c i dodajemy -es np. el pez – los peces (ryba – ryby).

Zgodność gramatyczna

W języku hiszpańskim wszystkie inne części mowy muszą być zgodne z rzeczownikiem, do którego się odnoszą tj., rodzajnik i przymiotnik związane z danym rzeczownikiem muszą mieć ten sam rodzaj i liczbę np. el coche rojo, los coches rojos (czerwony samochód, czerwone samochody).

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Poznajmy podstawowe rzeczowniki z różnych dziedzin:

La familia (rodzina)

- el padre – ojciec
- la madre – matka
- los padres – rodzice (lub ojcowie)
- el hijo – syn
- la hija – córka
- los hijos – dzieci (lub synowie)
- el hermano – brat
- la hermana – siostra
- los hermanos – rodzeństwo (lub bracia)
- el abuelo – dziadek
- la abuela – babcia
- los abuelos – dziadkowie
- el nieto – wnuk
- la nieta – wnuczka
- el tío – wujek
- la tía – ciocia
- los tíos – wujostwo (lub wujkowie)
- el primo – kuzyn
- la prima – kuzynka
- el marido – mąż
- la mujer – żona (*również*: kobieta)
- el esposo – mąż
- la esposa – żona
- el sobrino – siostrzeniec/bratanek
- la sobrina – siostrzenica/bratanica
- el cuñado – szwagier
- la cuñada – szwagierka
- el suegro – teść
- la suegra – teściowa
- el yerno – zięć
- la nuera – synowa

La apariencia/el aspecto físico (wygląd/wygląd zewnętrzny)

- los ojos – oczy (el ojo – oko)
- la nariz – nos
- la boca – usta
- los labios – wargi (el labio – warga)
- el pelo/el cabello – włosy
- la oreja – ucho
- la cara/el rostro – twarz/oblicze
- la frente – czoło
- la mejilla – policzek
- las pestañas – rzęsy
- las cejas – brwi (la ceja – brew)
- la barba – broda (zarost u mężczyzn)
- el bigote – wąs
- el cuello – szyja
- el hombro – ramię
- la mano – dłoń, ręka
- el brazo – ramię
- el codo – łokieć
- la pierna – noga
- el tobillo – kostka
- la rodilla – kolano
- el pie – stopa
- el dedo – palec (u ręki lub nogi)
- la piel – skóra
- la figura/el cuerpo – sylwetka/ciało
- la espalda – plecy
- los glúteos – pośladki
- la cadera – biodro
- el muslo – udo
- los dientes – zęby (el diente – ząb)

397. el pelo / el cabello włosy

398. la constitución / el físico budowa ciała

399. la altura wzrost

400. de estatura media średniego wzrostu

401. bajo/a niski/a

402. alto/a wysoki/a

403. delgado/a / flaco/a szczupły/a

404. musculoso/a umięśniony/a

405. regordete/a pulchny/a

406. gordo/a gruby/a

407. claro/a jasny/a

408. rubio/a blond

409. oscuro/a ciemny/a

410. castaño/a brązowy/a

411. negro/a czarny/a

412. rojo/a / pelirrojo/a czerwony/a / rudy/a

413. gris / canoso/a siwy/a

414. los ojos oczy

415. verde zielony/a

416. azul niebieski/a

417. perder peso / adelgazar stracić na wadze

418. engordar / ganar peso przybrać na wadze

419. la barba broda

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

420. el bigote wąs

421. joven młody

422. viejo/a stary/a (forma grzecznościowa to **mayor** – stary, starszy)

423. de mediana edad w średnim wieku

424. guapo/a / atractivo/a przystojny/a

425. calvo/a łysy/a

426. llevar puesto algo mieć coś na sobie, nosić coś

427. ponerse założyć

428. quitarse zdjąć

429. quedar bien / caber pasować

430. el conjunto strój

431. el sombrero kapelusz

432. la gorra de béisbol czapka z daszkiem

433. el gorro (de lana) czapka zimowa (z wełny)

434. la capucha kaptur

435. la parte de arriba górna część (*tu:* garderoby)

436. la camiseta koszulka, bluzka z krótkim rękawkiem

437. la camisa koszula

438. la blusa koszula damska

439. el suéter / el jersey sweter

440. la sudadera con capucha bluza z kapturem

La comida (jedzenie)

- los productos de panadería – pieczywo
- la bollería – słodkie wypieki
- los cereales – płatki śniadaniowe; zboża
- el pan – chleb
- el bollo – bułka
- la baguette – bagietka
- el arroz – ryż
- la pasta – makaron
- la harina – mąka
- la galleta – ciastko/herbatnik
- el pastel – ciasto
- los dulces – słodycze
- los lácteos – nabiał
- la leche – mleko
- el queso – ser
- la mantequilla – masło
- el yogur – jogurt
- el huevo – jajko
- la nata – śmietana
- la carne – mięso
- el pescado – ryba
- el pollo – kurczak
- el cerdo – wieprzowina
- la ternera – cielęcina
- la carne de res – wołowina
- el salmón – łosoś
- el atún – tuńczyk (potocznie: el bonito)
- el jamón – szynka
- la salchicha – kiełbasa, parówka
- las verduras – warzywa
- la patata /la papa – ziemniak
- la zanahoria – marchewka
- la cebolla – cebula
- el tomate – pomidor
- la lechuga – sałata
- el pepino – ogórek
- el ajo – czosnek
- las frutas – owoce
- la manzana – jabłko
- la naranja – pomarańcza
- el plátano/la banana – banan
- la fresa – truskawka
- la uva – winogrono
- la pera – gruszka
- el limón – cytryna
- las especias – przyprawy
- la sal – sól
- la pimienta – pieprz
- el azúcar – cukier
- el aceite – olej/oliwa
- la miel – miód
- el vinagre – ocet

Las compras (zakupy)

Jak w najprostszy sposób poprosić o coś sprzedawcę np. w sklepie spożywczym?
Wystarczy użyć wzoru X, por favor, czyli np. La barra* de pan, por favor. (Poproszę bagietkę).
A oto najprostszy dialog, dzięki któremu możesz zrobić zakupy np. w sklepie spożywczym.

Dependiente (sprzedawca): ¡Buenos días! ¿Cómo puedo ayudarle?
Cliente: Buenos días. Querría dos barras de pan, queso, café y leche, por favor.
Dependiente: Por supuesto. Aquí tiene.
Cliente: Muchas gracias. ¿Cuánto le debo?
Dependiente: 18 euros con 50 céntimos.
Cliente: Aquí tiene. Gracias. ¡Adiós!
Dependiente: ¡Hasta luego!

¿Cómo puedo ayudarle? | Jak mogę Panu/Pani pomóc?
Por supuesto. | Oczywiście.
Aquí tiene. | Proszę. (*dosł.* Tutaj Pan/Pani ma.)
¿Cuánto le debo? | Ile Panu/Pani płacę? (*dosł.* Ile jestem Panu/Pani winna/winien?)

** słowo „barra" w Hiszpanii często oznacza „bagietkę"*

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

La ropa (ubranie)

- la camiseta – koszulka (T-shirt)
- la camisa – koszula (elegancka, na guziki)
- la chaqueta – kurtka/żakiet
- el abrigo – płaszcz
- el jersey/el suéter – sweter
- los pantalones – spodnie
- los vaqueros/los jeans – dżinsy
- la falda – spódnica
- el vestido – sukienka
- el traje – garnitur
- la corbata – krawat
- el cinturón – pasek
- la bufanda – szalik
- el gorro – czapka
- el sombrero – kapelusz
- los calcetines – skarpetki
- los zapatos – buty (ogólnie)
- las zapatillas – obuwie sportowe/ tenisówki
- las botas – kozaki/botki/buty za kostkę
- las sandalias – sandały
- los guantes – rękawiczki
- la ropa interior – bielizna
- los calzoncillos – slipy/bokserki
- las bragas – majtki damskie
- el sujetador – biustonosz
- el pijama – piżama
- el bañador – kostium kąpielowy (jednoczęściowy), kąpielówki, slipy kąpielowe

Ponerse/quitarse la ropa

Jak określa się po hiszpańsku wkładanie i zdejmowanie ubrania? Najczęściej używane są dwa czasowniki zwrotne: ponerse (wkładać, *dosł.* wkładać na siebie) oraz quitarse (zdejmować, *dosł.* zdejmować z siebie).

- Me pongo la chaqueta.
  Wkładam kurtkę.

- Me quito la chaqueta.
  Zdejmuję kurtkę.

Jeśli chcesz wiedzieć jak stosować te czasowniki zwrotne w odniesieniu do innych osób, przyjrzyj się ramce na str. 24.

441. la sudadera sin capucha bluza bez kaptura

442. la camiseta de tirantes bluzka na ramiączkach

443. la chaqueta żakiet, kurtka

444. el abrigo płaszcz

445. el vestido sukienka

446. la parte de abajo dolna część (*tu:* garderoby)

447. los pantalones spodnie

448. la falda spódnica

449. los shorts / los pantalones cortos szorty

450. los vaqueros / los jeans jeansy

451. el calzado obuwie

452. el zapato but (lżejszy)

453. la bota but (cięższy, za kostkę)

454. las zapatillas tenisówki

455. las sandalias sandały

456. los calcetines skarpety

457. la ropa interior bielizna

458. los bóxers bokserki

459. las bragas majtki

460. el sujetador stanik

461. los accesorios dodatki

462. las gafas okulary

463. las gafas de sol okulary przeciwsłoneczne

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

464. el monedero portmonetka

465. las joyas biżuteria

466. el anillo pierścionek

467. la alianza / el anillo de boda obrączka

468. el pendiente kolczyk

469. el collar naszyjnik

470. el reloj zegarek

471. cálido/a / caliente ciepły/a

472. ligero/a lekki/a

473. pesado/a ciężki/a

474. elegante / con estilo stylowy

475. pasado/a de moda staromodny/a

476. nuevo/a nowy/a

477. limpio/a czysty/a

478. sucio/a brudny/a

479. enfermo/a chory/a

480. sentirse mal źle się czuć

481. sentirse bien dobrze się czuć

482. estar cansado/a być zmęczonym/ą

483. estar descansado/a być wypoczętym/ą

484. estar enfermo/a chorować, być chorym/ą

485. recuperarse zdrowieć

486. estar de baja laboral być na zwolnieniu lekarskim

Odmiana czasowników zwrotnych **ponerse** i **quitarse** *

Ponerse – wkładać (na siebie)

Yo	me	pongo	ja wkładam (na siebie)
Tú	te	pones	ty wkładasz (na siebie)
Él/ella/usted	se	pone	on/ona/pan, pani wkłada (na siebie)
Nosotros/as	nos	ponemos	my wkładamy (na siebie)
Vosotros/as	os	ponéis	wy wkładacie (na siebie)
Ellos/ellas/ ustedes	se	ponen	oni/one/państwo wkładają (na siebie)

Quitarse – zdejmować (z siebie)

Yo	me	quito	ja zdejmuję (z siebie)
Tú	te	quitas	ty zdejmujesz (z siebie)
Él/ella/usted	se	quita	on/ona/pan, pani zdejmuje (z siebie)
Nosotros/as	nos	quitamos	my zdejmujemy (z siebie)
Vosotros/as	os	quitáis	wy zdejmujecie (z siebie)
Ellos/ellas/ ustedes	se	quitan	oni/one/państwo zdejmują (z siebie)

Czasowniki związane z transportem

- **conducir – prowadzić (samochód)**
  np. Conduzco. Ja prowadzę samochód.
- **montar en bicicleta/moto – jeździć (na rowerze/motorze)**
  np. Monto en bicicleta. Jadę rowerem.
- **viajar – podróżować**
  np. Viajo en avión. Podróżuję samolotem.
- **ir en tren – jechać pociągiem**
  np. Voy en tren. Jadę pociągiem.
- **coger – brać, łapać, jechać**
  np. Ella coge el autobús. Ona jedzie autobusem.
- **montar, ir – jeździć, chodzić**
  Él monta en patinete. On jeździ na hulajnodze.
- **subir a/al + środek transportu – *tu:* wsiadać, *też:* wchodzić, wjeżdżać**
  np. Subo al autobús. Wsiadam do autobusu.
- **bajar de/del + środek transportu – *tu:* wysiadać, *też:* schodzić, zjeżdżać**
  np. Bajo del metro. Wysiadam z metra.

* *Więcej informacji na temat czasowników zwrotnych znajdziesz na str. 40.*

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Los vehículos (pojazdy)

- el coche/el carro (Am. Łac.) /el auto – samochód
- la bicicleta (*skrót:* la bici) – rower
- la motocicleta (*skrót:* la moto) – motocykl/motor
- el autobús (*skrót:* el bus)/la guagua (Am. Łac.) – autobus
- el camión – ciężarówka
- el taxi – taksówka
- el metro – metro
- el tren – pociąg
- el tranvía – tramwaj
- el patinete (eléctrico) – hulajnoga (elektryczna)
- la furgoneta – furgonetka/van
- el avión – samolot
- el barco – statek/łódź
- el ferri/el transbordador – prom

Los objetos cotidianos (przedmioty codziennego użytku)

- el móvil – komórka
- el teléfono – telefon
- el ordenador – komputer
- el portátil – laptop
- la televisión/la tele – telewizor
- la tablet – tablet
- el cargador – ładowarka
- el ratón – myszka (komputerowa)
- el teclado – klawiatura
- la llave – klucz
- la puerta – drzwi
- la ventana – okno
- la silla – krzesło
- la mesa – stół
- la cama – łóżko
- la toalla – ręcznik
- el jabón – mydło
- el cepillo de dientes – szczoteczka do zębów
- la pasta de dientes – pasta do zębów
- el reloj – zegarek
- las gafas – okulary
- el libro – książka
- el papel – papier; dokument (*też:* rola np. w filmie)
- el bolígrafo/la pluma – długopis/pióro
- la mochila – plecak
- el bolso – torebka
- la cartera – portfel/teczka
- el dinero – pieniądze
- la tarjeta – karta (np. płatnicza)
- el DNI – dowód osobisty

Las mascotas (zwierzęta domowe)

- el perro – pies
- la perra – suka
- el gato – kot
- la gata – kotka
- el pez – ryba
- los peces – ryby (ogólnie)
- el pájaro – ptak
- el hámster – chomik
- el conejo – królik
- la tortuga – żółw
- el canario – kanarek

Los animales de granja (zwierzęta gospodarskie)

- el caballo – koń
- la vaca – krowa
- el toro – byk
- el cerdo/el cochino – świnia
- la oveja – owca
- la cabra – koza
- la gallina – kura
- el gallo – kogut
- el pato – kaczor
- la pata – kaczka
- el pavo – indyk
- el ganso – gęś

Los animales del bosque (zwierzęta leśne)

- el lobo – wilk
- el zorro – lis
- el ciervo – jeleń
- el oso – niedźwiedź
- el jabalí – dzik
- el búho – sowa
- la ardilla – wiewiórka
- el erizo – jeż
- el ratón – mysz
- la serpiente – wąż
- la rana – żaba

487. ir al médico / ver al médico iść do lekarza

488. quedarse en el hospital zostać/przebywać w szpitalu

489. hacerse pruebas / análisis robić badania

490. tener fiebre mieć gorączkę

491. toser kaszleć

492. tener catarro mieć katar

493. tener dolor de cabeza mieć ból głowy

494. vomitar wymiotować

495. intoxicarse (con comida) zatruć się (jedzeniem)

496. tener diarrea mieć biegunkę

497. romperse la pierna / el brazo złamać nogę / rękę

498. golpearse uderzyć się

499. ser mordido por un gato zostać pogryzionym przez kota

500. ser picado por una avispa zostać użądlonym przez osę

501. recetar przepisać leki

502. tomar la temperatura zmierzyć komuś temperaturę

503. la enfermedad crónica choroba przewlekła

504. la alergia alergia

505. los medicamentos / las medicinas lekarstwa

506. las vitaminas witaminy

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

507. los analgésicos tabletki przeciwbólowe

508. los antitérmicos/ los antipiréticos leki przeciwgorączkowe

509. el medicamento antidiarreico lek na biegunkę

510. las pastillas tabletki

511. las pastillas para chupar pastylki do ssania

512. el jarabe syrop

513. el apósito / la gasa opatrunek

514. la tirita plaster

515. el agua oxigenada woda utleniona

516. el vendaje/la venda bandaż

517. la cartilla de salud książeczka zdrowia

518. la baja médica / el parte de baja zwolnienie lekarskie

519. el DNI numer dowodu osobistego

520. la receta recepta

521. la madre/mamá matka, mama

522. el padre / *pot.* papá ojciec, tata

523. la esposa / la mujer żona

524. el esposo / el marido mąż

525. el hijo / la hija syn / córka

526. el bebé niemowlę

527. la hija córka

Ejercicio ¡Ahora tú! (Teraz ty!)

Na końcu tego rozdziału znajduje się odmiana czasownika tener – mieć. Wykorzystując tę odmianę oraz informacje z tego i wcześniejszych rozdziałów, uzupełnij poniższe zdania korzystając z podpowiedzi w nawiasach. Pamiętaj – w języku hiszpańskim nie ma potrzeby używania zaimka osobowego na początku zdania. Zdania mogą zaczynać się od czasownika.
Przykład: Tengo dos canarios. Mam dwa kanarki.

1. Tengo…….. (trzech braci).

2. Tengo…….. (dwie siostry).

3. Tengo…….. (dwóch synów).

4. (Mamy)…….. tres peces.

5. Tenemos…….. (cztery karty).

6. (Macie)…….. dos gatos.

7. Tienes un…….. (pies).

8. (Masz)…….. dos carteras.

9. (Mam)…….. una casa.

10. (Mają)…….. un conejo.

Respuestas:
1. tres hermanos, 2. dos hermanas, 3. dos hijos, 4. Tenemos, 5. cuatro cartas, 6. Tenéis, 7. perro, 8. Tienes, 9. Tengo, 10. Tienen

Tener – mieć	
Yo tengo	ja mam
Tú tienes	ty masz
Él/ella/usted tiene	on/ona/pan, pani ma
Nosotros/nosotras tenemos	my mamy
Vosotros/vosotras tenéis	wy macie
Ellos/ellas/ustedes tienen	oni/one/państwo mają

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

CAPÍTULO 8

Los verbos (czasowniki)

Czasowniki w języku hiszpańskim dzielimy na trzy główne grupy oraz czasowniki nieregularne. W obrębie trzech głównych grup występują różne nieregularności.

Regularne czasowniki dzielą się na trzy grupy, kończące się na -AR, -ER, -IR. W przypadku ich odmiany, rdzeń pozostaje zawsze ten sam, a odmienia się tylko końcówka.

I grupa czasowników (-AR)

Regularne czasowniki z pierwszej grupy kończą się na -AR i odmieniają się według poniższego wzoru na przykładach czasowników hablar (mówić, rozmawiać) oraz tomar (brać; pić; jeść):

Yo habl**o**	ja mówię
Tú habl**as**	ty mówisz
Él/ella/usted habl**a**	on/ona/pan, pani mówi
Nosotros/as habl**amos**	my mówimy
Vosotros/as habl**áis**	wy mówicie
Ellos/ellas/ustedes habl**an**	oni/one/państwo mówią

Yo tom**o**	ja biorę/piję/jem
Tú tom**as**	ty bierzesz/pijesz/jesz
Él/ella/usted tom**a**	on/ona/pan, pani bierze/pije/je
Nosotros/as tom**amos**	my bierzemy/pijemy/jemy
Vosotros/as tom**áis**	wy bierzecie/pijecie/jecie
Ellos/ellas/ustedes tom**an**	oni/one/państwo biorą/piją/jedzą

eprasa.pl fedac4ad98

528. el hijo syn

529. los hermanos rodzeństwo

530. la hermana siostra

531. el hermano brat

532. los gemelos / los mellizos bliźnięta (jedno- /dwujajowe)

533. la abuela babcia

534. el abuelo dziadek

535. la nieta wnuczka

536. el nieto wnuk

537. la tía ciocia

538. el tío wujek

539. el primo kuzyn

540. la prima kuzynka

541. la cuñada szwagierka

542. el cuñado szwagier

543. la suegra teściowa

544. el suegro teść

545. la nuera synowa

546. el yerno zięć

547. casarse wziąć ślub

548. divorciarse rozwieść się

549. vivir en pareja / convivir żyć w związku partnerskim

550. ser soltero/a być stanu wolnego

kod: r8d2

551. tener un hijo/hijos mieć dziecko/dzieci

552. la novia dziewczyna (z którą się randkuje, chodzi)

553. el novio chłopak (z którym się randkuje, chodzi)

554. prometerse / comprometerse zaręczyć się

555. la prometida narzeczona (określenie bardziej formalne niż la novia, dotyczy sytuacji kiedy doszło do formalnych zaręczyn)

556. el prometido narzeczony (określenie bardziej formalne niż el novio, dotyczy sytuacji kiedy doszło do formalnych zaręczyn)

557. reírse śmiać się

558. alegrarse / disfrutar cieszyć się

559. estar tranquilo/a być spokojnym/ą

560. sentirse bien dobrze się czuć

561. sentirse feliz czuć się szczęśliwym

562. excitarse / emocionarse ekscytować się

563. sentirse mal źle się czuć

564. estar triste smucić się

565. preocuparse martwić się

566. estar ansioso/a niepokoić się

567. llorar płakać

568. ponerse nervioso/a denerwować się

569. ser impaciente być niecierpliwym

570. tener miedo / temer bać się / obawiać się

Przykłady czasowników z grupy I tj. czasowników, których bezokoliczniki kończą się na -AR:

acabar – kończyć	Acabamos el trabajo a las cinco.	Kończymy pracę o 17.00.
andar – iść, chodzić	Él anda muy despacio.	On chodzi bardzo wolno.
ayudar – pomagać	Siempre ayudo a mis padres con mucho gusto.	Zawsze chętnie pomagam rodzicom.
bailar – tańczyć	Ellos bailan tango fenomenal./Ellos bailan muy bien el tango.	Oni świetnie tańczą tango.
buscar – szukać	Busco mis gafas.	Szukam moich okularów.
cambiar – zmieniać	El tiempo cambia rápido.	Pogoda szybko się zmienia.
caminar – spacerować	Por las tardes, me gusta caminar.	Wieczorami chętnie spaceruję.
cantar – śpiewać	Mi hermana canta muy bien en el coro.	Moja siostra pięknie śpiewa w chórze.
causar – powodować	El estrés causa cansancio.	Stres powoduje zmęczenie.
cenar – jeść kolację	Siempre cenamos juntos.	Zawsze jemy razem kolację.
comprar – kupować	Compro fruta en el mercado.	Kupuję owoce na targu.
dejar – zostawiać; pozwalać; opuszczać	Dejo a los niños en la guardería.	Zostawiam dzieci w przedszkolu.
	Está bien, te dejo ir a este espectáculo.	Dobrze, pozwalam ci iść na ten spektakl.
desayunar – jeść śniadanie	Siempre desayuno cereales con leche.	Zawsze jem na śniadanie płatki z mlekiem.
desear – pragnąć; życzyć	Te deseo un buen día.	Życzę ci dobrego dnia.
duchar(se) – brać prysznic	Me ducho cada día.	Codziennie biorę prysznic.
dudar – wątpić	A veces dudo de mis habilidades.	Czasem wątpię w swoje umiejętności.
entrar – wchodzić	A las ocho entro en la escuela.	O ósmej wchodzę do szkoły.
enseñar – uczyć (kogoś)	Esta señora me enseña historia.	Ta pani uczy mnie historii.
escuchar – słuchać	Escucho mi canción favorita.	Słucham ulubionej piosenki.
esperar – czekać; mieć nadzieję	Espero el tren.	Czekam na pociąg.
estudiar – uczyć się; studiować	Estudio ingeniería.	Studiuję inżynierię.
explicar – wyjaśniać	Explico la tarea a los niños.	Wyjaśniam dzieciom zadanie.
guardar – przechowywać; schować	Guardo el carné/el DNI en la cartera.	Chowam dowód w portfelu.

eprasa.pl fedac4ad98

hablar – mówić, rozmawiać	Hablo con un compañero.	Rozmawiam z kolegą.
imaginarse – wyobrażać sobie	Me imagino una situación.	Wyobrażam sobie sytuację.
indicar – wskazywać	Aquel panel informativo indica el camino.	Tamta tablica informacyjna wskazuje drogę.
iniciar – zaczynać	Inicio un nuevo trabajo.	Zaczynam nową pracę.
invitar – zapraszać	Te invito a la boda.	Zapraszam cię na ślub.
lavar(se) – myć (się)	Después de volver a casa, me lavo las manos.	Po powrocie do domu myję ręce.
levantar(se) – podnosić (się), wstawać	Me levanto todos los días a las siete.	Wstaję codziennie o siódmej.
llamar(se) – dzwonić; wołać; nazywać (się)	Llamo a mi mamá. Me llamo Pedro.	Dzwonię do mojej mamy. Mam na imię Pedro.
llevar – nieść, nosić; zabierać	Llevo ropa de moda. Ella siempre lleva las bolsas pequeñas.	Noszę modne ubrania. Ona zawsze nosi małe torebki.
necesitar – potrzebować	Necesito ayuda.	Potrzebuję pomocy.
pagar – płacić	Pago las facturas a tiempo.	Płacę terminowo rachunki.
pasar – spędzać czas; dziać się; mijać, przechodzić (np. obok czegoś)	¿Qué pasa? ¿Cómo pasas el tiempo libre?	Co się dzieje? Jak spędzasz wolny czas?
preocupar(se) – martwić się	Me preocupo por mis seres queridos.	Martwię się o bliskich.
presentar – przedstawiać	Presento mi proyecto.	Przedstawiam swój projekt.
quedar – zostawać; umawiać się	¿Quedamos mañana? Me quedo en casa de mi hermano hoy.	Umawiamy się na jutro? Zostaję dziś w domu mojego brata.
resultar – okazywać się, wynikać	El libro resulta interesante.	Książka okazuje się interesująca.
saltar – skakać	El niño salta en el trampolín.	Dziecko skacze na trampolinie.
terminar – kończyć	Termino este proyecto esta noche.	Kończę ten projekt dziś wieczorem.
tomar – brać, pić; jeść	Él toma mucha agua.	On pije dużo wody.
trabajar – pracować	Trabajo en una gran empresa.	Pracuję w korporacji.
usar – używać	Uso crema hidratante.	Używam kremu nawilżającego.
viajar – podróżować	Viajo mucho.	Dużo podróżuję.

kod: r8d2

571. sufrir depresión mieć depresję

572. estar celoso/a / envidiar być zazdrosnym / zazdrościć

573. estar agradecido/a być wdzięcznym/ą

574. ser indiferente być obojętnym/ą

575. la felicidad / la alegría szczęście / radość

576. la tristeza smutek

577. la excitación / la emoción ekscytacja

578. la ansiedad niepokój

579. el fastidio / la molestia irytacja

580. el miedo strach

581. los celos / la envidia zazdrość

582. la indiferencia obojętność

583. la escuela szkoła

584. la guardería przedszkole; żłobek

585. la escuela primaria szkoła podstawowa

586. el instituto / la escuela secundaria szkoła średnia

587. la universidad uniwersytet, szkoła wyższa

588. aprobar un examen / una prueba zdać / zaliczyć egzamin

589. suspender un examen / una prueba oblać egzamin /sprawdzian

590. estudiar studiować, uczyć się

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

591. aprender uczyć się

592. enseñar (a alguien) uczyć (kogoś)

593. escribir pisać

594. leer czytać

595. escuchar słuchać

596. hablar mówić; rozmawiać

597. responder / contestar odpowiadać

598. preguntar pytać

599. dibujar rysować

600. contar opowiadać; liczyć (np. liczby, ale też - liczyć na kogoś)

601. repetir powtarzać

602. borrar ścierać, wymazywać

603. deletrear literować

604. corregir poprawiać

605. graduarse zakończyć jakiś etap edukacji (np. studia, szkołę średnią)

606. el aula / la clase sala lekcyjna

607. la pizarra tablica

608. el rotulador (de borrado en seco) mazak, pisak (suchościeralny)

609. el escritorio / la mesa ławka (uwaga: el escritorio oznacza też biurko, la mesa oznacza też stół)

610. el bolígrafo długopis

611. el lápiz ołówek

612. el lápiz de color kredka

Nieregularności

Niektóre czasowniki należące do I grupy cechują się nieregularnościami.

Samogłoska w rdzeniu wyrazu ulega zmianie – następuje zmiana litery „e" na „ie" lub litery „o" na „ue". Zmiana ta zachodzi we wszystkich osobach z wyjątkiem nosotros i vosotros:

e > ie

pensar – myśleć

Yo	pienso	ja myślę
Tú	piensas	ty myślisz
Él/ella/usted	piensa	on/ona/pan, pani myśli
Nosotros/as	pensamos	my myślimy
Vosotros/as	pensáis	wy myślicie
Ellos/ellas/ustedes	piensan	oni/one/państwo myślą

Inne przykładowe czasowniki:
empezar – zaczynać (yo empiezo – ja zaczynam)
comenzar – zaczynać (yo comienzo – ja zaczynam)
cerrar – zamykać (yo cierro – ja zamykam)

o > ue

recordar – pamiętać

Yo	recuerdo	ja pamiętam
Tú	recuerdas	ty pamiętasz
Él/ella/usted	recuerda	on/ona/pan, pani pamięta
Nosotros/as	recordamos	my pamiętamy
Vosotros/as	recordáis	wy pamiętacie
Ellos/ellas/ustedes	recuerdan	oni/one/państwo pamiętają

Inne przykładowe czasowniki:
contar – liczyć; opowiadać (yo cuento – ja liczę; ja opowiadam)
almorzar – jeść lunch (yo almuerzo – ja jem lunch)
acostar(se)* – kłaść się spać (yo me acuesto – ja kładę się spać)
jugar – bawić się; grać (yo juego – bawię się; gram)

** Jest to czasownik zwrotny. W ramce na str. 24 znajdziesz zasady dotyczące odmiany czasowników zwrotnych na przykładzie czasowników: ponerse i quitarse.*

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Czasowniki z nieregularną formą pierwszej osoby liczby pojedynczej:

dar – dawać (yo doy – daję)

Yo	doy	ja daję
Tú	das	ty dajesz
Él/ella/usted	da	on/ona/pan, pani daje
Nosotros/as	damos	my dajemy
Vosotros/as	dais	wy dajecie
Ellos/ellas/ustedes	dan	oni/one/państwo dają

Wyjątkowym czasownikiem, który możemy zaliczyć do tej grupy jest czasownik estar (być) – pierwsza osoba jest nieregularna, pojawiają się również dodatkowe akcenty.

Yo	estoy	ja jestem
Tú	estás	ty jesteś
Él/ella/usted	está	on/ona/pan, pani jest
Nosotros/as	estamos	my jesteśmy
Vosotros/as	estáis	wy jesteście
Ellos/ellas/ustedes	están	oni/one/państwo są

613. el cuaderno zeszyt

614. el libro de texto podręcznik

615. la regla linijka

616. la goma de borrar gumka do mazania

617. la mochila tornister, plecak

618. las tijeras nożyczki

619. el pegamento klej

620. el papel papier

621. la lección lekcja

622. la clase klasa (jako grupa ludzi); lekcja (jako godzina lekcyjna)

623. la nota ocena

624. el examen / la prueba egzamin, sprawdzian

625. el recreo / el descanso przerwa

626. la asignatura przedmiot szkolny

627. el arte plastyka

628. la biología biologia

629. la química chemia

630. las matemáticas matematyka

631. el inglés język angielski

632. la geografía geografia

633. la historia historia

634. la educación física (E.F.) wychowanie fizyczne

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

635. la física fizyka

636. las ciencias ogół nauk ścisłych; przyroda

637. el director / la directora dyrektor / dyrektorka

638. el profesor / la profesora nauczyciel / nauczycielka

639. el alumno / la alumna, el estudiante / la estudiante uczeń / uczennica, student / studentka

640. el compañero de clase / la compañera de clase kolega z klasy / koleżanka z klasy

641. el compañero de escuela / la compañera de clase kolega ze szkoły / koleżanka z klasy

642. el / la conserje woźny / woźna

643. el bibliotecario / la bibliotecaria bibliotekarz / bibliotekarka

644. trabajar pracować

645. trabajar en la oficina pracować w biurze, stacjonarnie

646. trabajar a distancia / teletrabajar pracować zdalnie

647. trabajar a tiempo completo / a jornada completa pracować na pełen etat

648. trabajar a tiempo parcial / a jornada parcial pracować na pół etatu

649. el trabajo adicional / el trabajo secundario praca dodatkowa

II grupa (-ER)

Regularne czasowniki z II grupy kończą się na -ER i odmieniają się według wzoru na przykładzie czasownika correr (biegać):

Yo	corr**o**	ja biegam
Tú	corr**es**	ty biegasz
Él/ella/usted	corr**e**	on/ona/pan, pani biega
Nosotros/as	corr**emos**	my biegamy
Vosotros/as	corr**éis**	wy biegacie
Ellos/ellas/ustedes	corr**en**	oni/one/państwo biegają

aprender – uczyć się (czegoś)	Aprendo cosas nuevas todos los días.	Codziennie uczę się nowych rzeczy.
beber – pić	Bebemos nuestro zumo favorito.	Pijemy ulubiony sok.
comer – jeść	Como un bocadillo riquísimo.	Jem pyszną kanapkę.
creer – wierzyć, uważać	Creo en Dios.	Wierzę w Boga.
deber – musieć (*w znaczeniu:* powinno się coś zrobić), być dłużnym	Te debo cincuenta euros. Debes ir a la peluquería.	Jestem ci dłużny 50 euro. Powinieneś/powinnaś iść do fryzjera.
leer – czytać	Leo un libro maravilloso.	Czytam wspaniałą książkę.
prometer – obiecywać	Os prometo que hoy haré una cena estupenda.	Obiecuję wam, że dziś zrobię świetną kolację.
responder – odpowiadać	No siempre respondo a las preguntas de personas curiosas.	Nie zawsze odpowiadam na pytania ciekawskich osób.
romper – z/łamać, ze/psuć, s/tłuc, z/bić, z/niszczyć	Ella siempre rompe algo cuando lava los platos.	Ona zawsze coś stłucze, gdy zmywa naczynia.
suceder – wydarzać się	¿Qué sucede aquí?	Co się tutaj dzieje?
vender – sprzedawać	Marek vende libros viejos en el mercadillo del sábado.	Marek sprzedaje stare książki na lokalnym rynku w soboty.
ver – widzieć, oglądać	Cada semana veo alguna película en el cine.	Co tydzień oglądam w kinie jakiś film.

eprasa.pl fedac4ad98

Wyjątkowym czasownikiem należącym do tej grupy jest czasownik ser – być.

Yo	soy	ja jestem
Tú	eres	ty jesteś
Él/ella/usted	es	on/ona/pan, pani jest
Nosotros/as	somos	my jesteśmy
Vosotros/as	sois	wy jesteście
Ellos/ellas/ustedes	son	oni/one/państwo są

Nieregularności
W obrębie grupy II również występują nieregularności:

Zmiana samogłoski rdzennej i czasem nieregularna forma pierwszej osoby liczby pojedynczej. Nieregularność - w postaci zmiany rdzenia - dotyczy niemal wszystkich osób (z wyjątkiem nosotros/vosotros).

querer (chcieć, kochać) e → ie (zmiana rdzenia)		
Yo	quiero	chcę/kocham
Tú	quieres	chcesz/kochasz
Él/ella/usted	quiere	on/ona/pan, pani chce /kocha
Nosotros/as	queremos	chcemy/kochamy
Vosotros/as	queréis	chcecie/kochacie
Ellos/ellas/ustedes	quieren	oni/one/państwo chcą /kochają

Inne przykładowe czasowniki:
entender – rozumieć (yo entiendo – ja rozumiem)
perder – tracić; gubić; przegrywać (yo pierdo – ja tracę, ja gubię; ja przegrywam)

kod: r8d2

650. estar desempleado/a być bezrobotnym/ą

651. buscar trabajo szukać pracy

652. encontrar un trabajo znaleźć pracę

653. ser despedido/a zostać zwolnionym/ą

654. la oficina biuro

655. el despacho / el estudio gabinet

656. el equipo zespół

657. el empleado / la empleada pracownik / pracowniczka

658. el compañero de trabajo / la compañera de trabajo współpracownik / współpracowniczka

659. el asistente / la asistente asystent / asystentka

660. el empleador / la empleadora pracodawca / pracodawczyni

661. el presidente / la presidenta prezes / prezeska (*również*: prezydent / prezydentka)

662. el jefe / la jefa szef / szefowa

663. el gerente / la gerente menedżer / menedżerka

664. el empleo zatrudnienie

665. el despido zwolnienie

666. el contrato umowa, kontrakt

667. el salario / el sueldo wynagrodzenie

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

668. la bonificación / el plus premia

669. el aumento de sueldo podwyżka

670. el ascenso awans

671. las vacaciones urlop

672. los días libres dni wolne od pracy

673. el horario de trabajo godziny pracy

674. el descanso przerwa

675. las horas extra nadgodziny

676. la formación szkolenie

677. la conferencia konferencja

678. el viaje de negocios delegacja

679. la profesión zawód

680. el médico / la médica lekarz /lekarka

681. el enfermero / la enfermera pielęgniarz / pielęgniarka

682. el dentista / la dentista dentysta / dentystka

683. el psicólogo / la psicóloga psycholog / psycholożka

684. el farmacéutico / la farmacéutica farmaceuta / farmaceutka

685. el policía / la policía policjant / policjantka

686. el bombero / la bombera strażak / strażaczka

poder (móc)	o → ue (zmiana rdzenia)	
poder	móc, potrafić	
Yo	puedo	ja mogę
Tú	puedes	ty możesz
Él/ella/usted	puede	on/ona/pan, pani może
Nosotros/as	podemos	my możemy
Vosotros/as	podéis	wy możecie
Ellos/ellas/ustedes	pueden	oni/one/państwo mogą

Inne przykładowe czasowniki:
volver – wracać, powracać (yo vuelvo – ja wracam)
devolver – oddawać (yo devuelvo – ja oddaję)
envolver – pakować (yo envuelvo – ja pakuję)
mover – poruszać (yo muevo – ja poruszam)
soler – mieć zwyczaj (yo suelo – ja mam zwyczaj)

Nieregularna pierwsza osoba liczby pojedynczej (dodanie końcówki -zco lub -(i)go):

conocer	znać, poznawać	
Yo	conozco	ja znam/poznaję
Tú	conoces	ty znasz/poznajesz
Él/ella/usted	conoce	on/ona/pan, pani zna/poznaje
Nosotros/as	conocemos	my znamy/poznajemy
Vosotros/as	conocéis	wy znacie/poznajecie
Ellos/ellas/ustedes	conocen	oni/one/państwo znają/poznają

Inne przykładowe czasowniki:
ofrecer – oferować (yo ofrezco – ja oferuję)
caer – upadać (yo caigo – ja upadam)
traer – przynosić, nieść (yo traigo – ja niosę, przynoszę)
poner – kłaść, stawiać (yo pongo – ja kładę)
suponer – przypuszczać (yo supongo – ja przypuszczam)
hacer – robić (yo hago – ja robię)
tener - mieć (yo tengo - ja mam)
mantener - utrzymywać (yo mantengo - ja utrzymuję)
obtener - otrzymywać (yo obtengo - ja otrzymuję, uzyskuję)

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Uwaga: w przypadku np. tener, mantener, obtener trzeba pamiętać o zmianie, która występuje w pierwszej osobie, jak i o zmianie rdzenia z "e" na "ie". Przykład:

Tener – mieć	
Yo tengo	ja mam
Tú tienes	ty masz
Él/ella/usted tiene	on/ona/pan, pani ma
Nosotros/nosotras tenemos	my mamy
Vosotros/vosotras tenéis	wy macie
Ellos/ellas/ustedes tienen	oni/one/państwo mają

Grupa III (-IR)

Regularne czasowniki III grupy kończą się na -IR i odmieniają się według następującego wzoru na przykładzie czasownika vivir (żyć, mieszkać):

Yo	viv**o**	ja żyję/mieszkam
Tú	viv**es**	ty żyjesz/mieszkasz
Él/ella/usted	viv**e**	on/ona/pan, pani żyje /mieszka
Nosotros/as	viv**imos**	my żyjemy/mieszkamy
Vosotros/as	viv**ís**	wy żyjecie/mieszkacie
Ellos/ellas/ustedes	viv**en**	oni/one/państwo żyją /mieszkają

abrir – otwierać	Él abre la caja.	On otwiera pudełko.
compartir – dzielić się	Yo comparto mi chocolate.	Ja dzielę się moją czekoladą.
describir – opisywać	El guía de la excursión describe el paisaje.	Przewodnik wycieczki opisuje krajobraz.
escribir – pisać	Él escribe un libro.	On pisze książkę.
existir – istnieć	La verdad existe.	Prawda istnieje.
recibir – otrzymywać	Siempre recibimos un aumento de sueldo a principios de año.	Otrzymujemy podwyżkę zawsze na początku roku.
subir – wchodzić; wsiadać; wzrastać	Ellos suben al autobús.	Oni wsiadają do autobusu.
	Él sube la escalera.	On wchodzi po schodach.
	Desafortunadamente, en mi tienda favorita suben los precios a menudo.	Niestety, w moim ulubionym sklepie często podnoszą ceny.
unir – łączyć	Ella une a la gente.	Ona łączy ludzi.
vivir – żyć; mieszkać	Yo vivo en Polonia.	Ja mieszkam w Polsce.

687. el soldado / la soldado
żołnierz / żołnierka

688. el trabajador social / la trabajadora social pracownik socjalny / pracownica socjalna

689. el maestro / la maestra
nauczyciel / nauczycielka

690. el informático / la informática
informatyk / infomatyczka

691. el programador / la programadora
programista / programistka

692. el contable / la contable
księgowy / księgowa

693. el economista / la economista
ekonomista / ekonomistka

694. el vendedor / la vendedora
sprzedawca / sprzedawczyni

695. el representante de ventas / la representante de ventas
przedstawiciel handlowy / przedstawicielka handlowa

696. el especialista en RR.HH. / la especialista en RR.HH.
specjalista ds. HR / specjalistka ds. HR

697. el abogado / la abogada
prawnik / prawniczka

698. el periodista / la periodista
dziennikarz / dziennikarka

699. el traductor / la traductora
tłumacz / tłumaczka

700. el arquitecto / la arquitecta
architekt / architektka

701. el diseñador de interiores / la diseñadora de interiores
projektant wnętrz / projektantka wnętrz

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

702. el obrero / la obrera budowlaniec, pracownik budowlany / pracownica budowy

703. el electricista / la electricista elektryk / elektryczka

704. el fontanero / la fontanera hydraulik / hydrauliczka

705. el jardinero / la jardinera ogrodnik / ogrodniczka

706. el conductor / la conductora kierowca / kierowczyni

707. el mecánico / la mecánica mechanik / mechaniczka

708. el piloto / la piloto pilot / pilotka

709. el auxiliar de vuelo / la auxiliar de vuelo steward / stewardesa

710. el / la chef; el cocinero / la cocinera szef kuchni / szefowa kuchni; kucharz / kucharka

711. el camarero / la camarera kelner / kelnerka

712. el peluquero / la peluquera fryzjer / fryzjerka

713. el esteticista / la esteticista / el cosmetólogo / la cosmetóloga kosmetolog /kosmetolożka

714. el recepcionista / la recepcionista recepcjonista / recepcjonistka

715. el veterinario / la veterinaria weterynarz / weterynarka

716. el fotógrafo / la fotógrafa fotograf / fotografka

Nieregularności

W obrębie grupy III znajdują się jednak również często używane czasowniki, które ulegają różnym nieregularnościom np. zmianie samogłoski w rdzeniu – gdy tak się dzieje, czasowniki podlegają zmianie samogłoski w rdzeniu we wszystkich osobach z wyjątkiem dwóch osób liczby mnogiej tj. nosotros i vosotros.

dormir (spać) – zmiana rdzenia o > ue		
Yo	duermo	ja śpię
Tú	duermes	ty śpisz
Él/ella/usted	duerme	on/ona/pan, pani śpi
Nosotros/as	dormimos	my śpimy
Vosotros/as	dormís	wy śpicie
Ellos/ellas/ustedes	duermen	oni/one/państwo śpią

Według tego wzoru odmienia się też czasownik morir - umierać (yo muero - ja umieram).

sentir (czuć; żałować) – zmiana rdzenia na e > ie		
Yo	siento	ja czuję/żałuję
Tú	sientes	ty czujesz/żałujesz
Él/ella/usted	siente	on/ona/pan, pani czuje/żałuje
Nosotros/as	sentimos	my czujemy/żałujemy
Vosotros/as	sentís	wy czujecie/żałujecie
Ellos/ellas/ustedes	sienten	oni/one/państwo czują/żałują

Inne czasowniki odmieniające się według tego wzoru:
preferir – woleć (yo prefiero – ja wolę)
advertir – ostrzegać (yo advierto – ja ostrzegam)
mentir – kłamać (yo miento – ja kłamię)

Czasem oprócz wspomnianej zmiany samogłoski, w 1 osobie liczby pojedynczej może się dodatkowo pojawić nieregularność.

Np. venir – przychodzić, przybywać (yo vengo – przybywam, przychodzę) – zmienia się dodatkowo 1 osoba liczby pojedynczej.

Yo	vengo	ja przychodzę
Tú	vienes	ty przychodzisz
Él/ella/usted	viene	on/ona/pan, pani przychodzi
Nosotros/as	venimos	my przychodzimy
Vosotros/as	venís	wy przychodzicie
Ellos/ellas/ustedes	vienen	oni/one/państwo przychodzą

eprasa.pl fedac4ad98

Zmiana samogłoski e > i

pedir (prosić, zamawiać) – zmiana rdzenia na e > i		
Yo	pido	ja proszę
Tú	pides	ty prosisz
Él/ella/usted	pide	on/ona/pan, pani prosi
Nosotros/as	pedimos	my prosimy
Vosotros/as	pedís	wy prosicie
Ellos/ellas/ustedes	piden	oni/one/państwo proszą

Według tego wzoru odmieniają się też:
despedir – żegnać (yo despido – ja żegnam)
servir – służyć (do czegoś), obsługiwać (kogoś), podawać (yo sirvo – obsługuję)
repetir – powtarzać (yo repito – ja powtarzam)
competir – rywalizować (yo compito – ja rywalizuję)

Czasem oprócz wspomnianej zmiany samogłoski, w 1. osobie liczby pojedynczej mogą dodatkowo pojawić się inne nieregularności. Spójrz na przykłady.

Np.

decir	mówić, powiedzieć	yo digo (mówię) – zmienia się również pierwsza osoba l. pojedynczej
seguir	(podążać - np. za kimś; kontynuować; śledzić)	zmiana rdzenia oraz dodatkowo zmiana w 1. osobie liczby pojedynczej: gu > g

Yo	sigo	ja kontynuuję/śledzę/podążam za
Tú	sigues	ty kontynuujesz/śledzisz/podążasz za
Él/ella/usted	sigue	on/ona/pan/pani kontynuuje/śledzi/podąża za
Nosotros/as	seguimos	my kontynuujemy/śledzimy/podążamy za
Vosotros/as	seguís	wy kontynuujecie/śledzicie/podążacie za
Ellos/ellas/ ustedes	siguen	oni/one/państwo kontynuują/śledzą /podążają za

kod: r8d2

717. los intereses zainteresowania

718. el tiempo libre czas wolny

719. el hobby / el pasatiempo hobby

720. escuchar música słuchać muzyki

721. leer libros czytać książki

722. tocar la guitarra grać na gitarze

723. tocar el piano grać na pianinie

724. tomar fotos / tomar una foto fotografować / zrobić zdjęcie

725. pintar malować

726. dibujar rysować

727. tejer / hacer ganchillo szydełkować

728. esculpir rzeźbić

729. coleccionar objetos kolekcjonować przedmioty

730. la jardinería ogrodnictwo

731. el bricolaje majsterkowanie

732. leer czytać

733. caminar / pasear spacerować

734. correr biegać

735. nadar pływać

736. hacer / practicar yoga praktykować jogę

737. hacer escalada uprawiać wspinaczkę

738. hacer deporte uprawiać sport

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

739. montar en bicicleta jeździć na rowerze

740. el aeropuerto lotnisko

741. el equipaje bagaż

742. la maleta walizka

743. la riñonera saszetka typu nerka

744. el equipaje de mano bagaż podręczny

745. el equipaje facturado bagaż rejestrowany

746. la facturación odprawa

747. el control de seguridad kontrola bezpieczeństwa

748. la terminal terminal

749. la puerta bramka

750. la tarjeta de embarque karta pokładowa

751. el embarque wejście na pokład

752. el pasaporte paszport

753. el visado wiza

754. la confirmación potwierdzenie

755. las llegadas przyloty

756. las salidas odloty

757. el número de vuelo numer lotu

758. el vuelo lot

759. el retraso opóźnienie

elegir (wybierać) – zmiana rdzenia oraz – dodatkowo – w 1 osobie liczby pojedynczej następuje zmiana g > j w formie yo

Yo	elijo	ja wybieram
Tú	eliges	ty wybierasz
Él/ella/usted	elige	on/ona/pan, pani wybiera
Nosotros/as	elegimos	my wybieramy
Vosotros/as	elegís	wy wybieracie
Ellos/ellas/ustedes	eligen	oni/one/państwo wybierają

salir (wychodzić) – nieregularna końcówka 1. osoby liczby pojedynczej -go

Yo	salgo	ja wychodzę
Tú	sales	ty wychodzisz
Él/ella/usted	sale	on/ona/pan, pani wychodzi
Nosotros/as	salimos	my wychodzimy
Vosotros/as	salís	wy wychodzicie
Ellos/ellas/ustedes	salen	oni/one/państwo wychodzą

oír (słyszeć) – nieregularność w samogłoskach

Yo	oigo	ja słyszę
Tú	oyes	ty słyszysz
Él/ella/usted	oye	on/ona/pan, pani słyszy
Nosotros/as	oímos	my słyszymy
Vosotros/as	oís	wy słyszycie
Ellos/ellas/ustedes	oyen	oni/one/państwo słyszą

eprasa.pl fedac4ad98

nieregularna końcówka –zco jak np. w przypadku czasownika conducir - prowadzić (samochód)

Yo	conduzco	ja prowadzę
Tú	conduces	ty prowadzisz
Él/ella/usted	conduce	on/ona/pan, pani prowadzi
Nosotros/as	conducimos	my prowadzimy
Vosotros/as	conducís	wy prowadzicie
Ellos/ellas/ustedes	conducen	oni/one/państwo prowadzą

Inne przykładowe czasowniki, które odmieniają się według tego wzoru:
traducir – tłumaczyć (yo traduzco – ja tłumaczę)
producir – produkować, wytwarzać (yo produzco – ja produkuję)

Całkowicie nieregularne formy lub nieregularność występująca tylko w pierwszej osobie liczby pojedynczej („yo”).

ir – iść, jechać

Yo	voy	ja idę/jadę
Tú	vas	ty idziesz/jedziesz
Él/ella/usted	va	on/ona/pan, pani idzie/jedzie
Nosotros/as	vamos	my idziemy/jedziemy
Vosotros/as	vais	wy idziecie/jedziecie
Ellos/ellas/ustedes	van	oni/one/państwo idą/jadą

kod: r8d2

760. el vuelo de conexión / el vuelo directo lot z przesiadką / lot bezpośredni

761. el despegue start

762. el aterrizaje lądowanie

763. la cabina kabina

764. el capitán / la capitana kapitan / kapitanka

765. el auxiliar de vuelo / la auxiliar de vuelo steward/stewardesa

766. el asiento de ventanilla miejsce przy oknie

767. el asiento de pasillo miejsce przy przejściu

768. el cinturón de seguridad pas bezpieczeństwa

769. el chaleco salvavidas kamizelka ratunkowa

770. el pasillo korytarz, środkowe przejście między siedzeniami w samolocie

771. la conducción jazda

772. el conductor / la conductora kierowca / kierowczyni

773. la carretera trasa

774. la autopista autostrada (**la autovía** – droga ekspresowa lub dwujezdniowa, różniąca się od płatnej autostrady brakiem opłat i częstszymi zjazdami)

775. la carretera de peaje droga płatna

776. el mapa mapa

kod: r8d2

777. la navegación / el GPS nawigacja

778. la velocidad prędkość

779. el límite de velocidad dopuszczalna prędkość

780. la rotonda rondo

781. el atasco korek

782. el accidente wypadek

783. la acera chodnik

784. el aparcamiento / el parking parking

785. la parada de autobús przystanek autobusowy

786. la gasolinera stacja benzynowa

787. echar gasolina tankować

788. cargar el coche ładować samochód

789. el taller de coches stacja obsługi samochodów

790. el neumático pinchado przebita opona

791. el cambio de neumático zmiana opony

792. la asistencia en carretera pomoc drogowa

793. la estación de ferrocarril / trenes dworzec kolejowy

794. el billete de tren bilet na pociąg

795. el tren pociąg

796. el vagón wagon

Czasowniki zwrotne

W języku hiszpańskim podobnie jak w języku polskim występują czasowniki zwrotne, ale w odróżnieniu od języka polskiego, w którym słówko „się" jest takie samo dla wszystkich osób – w języku hiszpańskim odmienia się ono i dostosowuje do osoby, co możesz zaobserwować w odmianie czasownika lavarse (myć się) poniżej:

Yo	me lavo	ja się myję
Tú	te lavas	ty się myjesz
Él/ella/usted	se lava	on/ona/pan, pani myje się
Nosotros/as	nos lavamos	my się myjemy
Vosotros/as	os laváis	wy się myjecie
Ellos/ellas/ustedes	se lavan	oni/one/państwo myją się

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej na temat funkcji słówka "se" w języku hiszpańskim, sięgnij po 75. wydanie *¿Español? Sí, gracias.*

Do czasowników zwrotnych należą np. czasowniki związane z higieną i codziennymi czynnościami:

- **lavarse** – myć się (Me lavo las manos. Myję sobie ręce.)
- **ducharse** – brać prysznic (Por la mañana te duchas. Rano bierzesz prysznic.)
- **bañarse** – kąpać się (Ella se baña. Ona się kąpie.)
- **afeitarse** – golić się (Él se afeita cada día. On goli się każdego dnia.)
- **vestirse** – ubierać się (nieregularny e > i) (Ella se viste rápido. Ona się szybko ubiera.)
- **despertarse** – budzić się (nieregularny e > ie) (Siempre me despierto a las siete. Zawsze budzę się o siódmej.)
- **acostarse** – kłaść się spać (nieregularny o > ue) (¿A qué hora te acuestas? O której godzinie kładziesz się spać?)
- **peinarse** – czesać się (Mi hermana se peina el pelo. Moja siostra czesze sobie włosy.)
- **maquillarse** – malować się, robić sobie makijaż (Ellas se maquillan para la fiesta. One malują się na imprezę.)

Konstrukcje wyrażające konieczność

W języku hiszpańskim, oprócz czasownika deber, często używa się również innych konstrukcji, które pełnią funkcję czasowników modalnych wyrażających silny obowiązek lub konieczność:

tener que + bezokolicznik (musieć, być zmuszonym)

Wyraża silny obowiązek, silną potrzebę.

Przykład: Tengo que ir al médico. (Muszę iść do lekarza.)

hay que + bezokolicznik (trzeba, należy)

Wyraża konieczność ogólną, bez odniesienia do konkretnej osoby.

Przykład: Hay que reciclar. (Trzeba/Należy recyklingować.)

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

Czasowniki modalne

poder – móc, potrafić
Wyraża możliwość, zdolność lub pozwolenie.
Przykład: Puedo ayudarte.
(Mogę ci pomóc.)

deber – musieć, powinno się
Wyraża obowiązek, konieczność lub radę.
Przykład: Debes estudiar más. (Musisz więcej się uczyć/Powinieneś więcej się uczyć.)

querer – chcieć
Wyraża chęć lub wolę.
Przykład: Quiero viajar a España. (Chcę pojechać do Hiszpanii.)

saber – umieć, wiedzieć
Używany, gdy wyraża umiejętność – to, że ktoś jest w stanie coś zrobić.
Przykład: Sé tocar la guitarra. (Umiem grać na gitarze.)

soler – mieć w zwyczaju
Wyraża zwyczaj lub częstą czynność.
Przykład: Suelo levantarme tarde. (Mam w zwyczaju/Zazwyczaj wstaję późno.)

797. el vagón restaurante wagon restauracyjny

798. el vagón cama wagon sypialny

799. la línea de tren linia kolejowa (w znaczeniu: trasy między X i Y)

800. el revisor / la revisora konduktor / konduktorka

801. el horario (de trenes, de autobuses) rozkład jazdy (pociągów, autobusów)

802. la estación stacja

803. el asiento miejsce

804. el *ferry* / el ferri prom

805. la cubierta pokład

806. el pasajero / la pasajera pasażer/pasażerka

807. el billete de *ferry* / ferri bilet na prom

808. el puerto port

809. la pasarela trap

810. el camarote kajuta

811. el bote mała łódź (np. ponton lub prosta łódka wiosłowa)

812. el barco statek

813. el ancla kotwica

814. la ola fala

815. la tormenta burza, sztorm

816. el autobús autobus

817. el tranvía tramwaj

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

818. la parada de autobús przystanek

819. la línea de autobús linia autobusowa

820. el autocar autokar

821. la calle ulica

822. delante de algo z przodu czegoś

823. detrás de algo z tyłu, za czymś

824. en frente de algo z przodu, przed czymś

825. al lado de algo obok czegoś

826. todo recto prosto

827. cruzar la calle przejść przez ulicę

828. en la esquina na rogu, na narożniku

829. en la esquina de la calle na rogu ulicy

830. pasando el semáforo za światłami

831. el hotel hotel

832. el albergue / el hostal schronisko

833. la casa de huéspedes kwatera prywatna

834. el alojamiento privado kwatera prywatna

835. el alojamiento nocleg

836. el alojamiento y desayuno nocleg ze śniadaniem

837. la pensión completa pełne wyżywienie

838. la reserva rezerwacja

CAPÍTULO 9

Ser y... estar (być i...być)

W języku hiszpańskim występują dwa czasowniki oznaczające „być": ser i estar. Czasownik ser jest używany do określania cech trwałych, niezmiennych lub stanowiących tożsamość podmiotu, natomiast estar służy do opisywania stanów zmiennych i tymczasowych. Ważne: jest to ogólna zasada, od której istnieje wiele odstępstw.

Czasownik „ser" odmienia się w czasie teraźniejszym według poniższego wzoru:

yo	soy	ja jestem
tú	eres	ty jesteś
él/ella/usted	es	on/ona/pan, pani jest
nosotros/as	somos	my jesteśmy
vosotros/as	sois	wy jesteście
ellos/ellas/ustedes	son	oni/one/państwo są

Czasownik „estar" odmienia się natomiast tak:

yo	estoy	ja jestem
tú	estás	ty jesteś
él/ella/usted	está	on/ona/pan, pani jest
nosotros/as	estamos	my jesteśmy
vosotros/as	estáis	wy jesteście
ellos/ellas/ustedes	están	oni/one/państwo są

Ważne: użyta forma czasownika „być" („ser" lub „estar") może zmienić znaczenie przymiotnika, któremu towarzyszy. Przyjrzyjmy się przykładom:

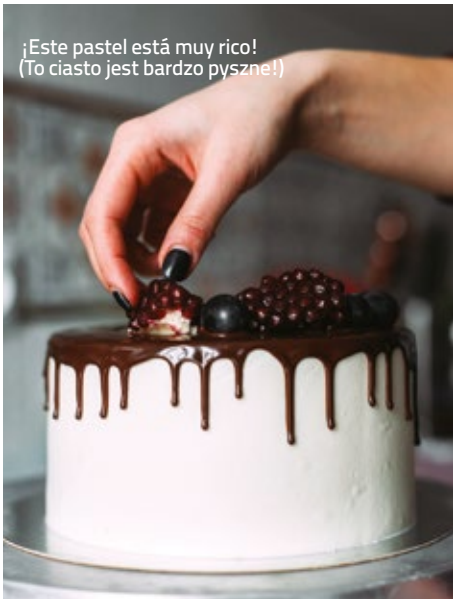

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

1. malo – zły; chory
• ser malo – być złym (moralnie)
Él es malo. (On jest złym człowiekiem.)
• estar malo – być chorym; źle smakować (stan tymczasowy)
La sopa está mala. (Zupa jest niedobra/źle smakuje.) lub Mi hijo está malo. (Mój syn jest chory.)

2. bueno – dobry; smaczny
• ser bueno – być dobrym (moralnie)
Ella es buena. (Ona jest dobrym człowiekiem.)
• estar bueno – smakować dobrze, być w dobrym stanie (stan tymczasowy)
El café está bueno. (Kawa jest smaczna.)

3. limpio - czysty, schludny (z natury); czysty w danej chwili
• ser limpio – być czystym, schludnym (z natury)
Mi gato es muy limpio, siempre se está lavando. (Mój kot jest bardzo czysty, ciągle się myje.)
• estar limpio – być czystym w danej chwili (np. po kąpieli lub sprzątaniu)
¡Por fin el coche está limpio! (W końcu samochód jest czysty!)

4. rico – bogaty; pyszny
• ser rico – być bogatym (posiadać pieniądze – pomimo tego, że może to być stan zmienny w języku hiszpańskim jest traktowany jako stały)
Mi jefe es rico. (Mój szef jest bogaty.)
• estar rico – być smacznym, pysznym (stan dania/potrawy)
¡Este pastel está muy rico! (To ciasto jest bardzo pyszne!)

5. abierto - towarzyski, komunikatywny; otwarty
• ser abierto - być otwartym, towarzyskim, komunikatywnym (cecha charakteru)
Witold es muy abierto, hace amigos en todas partes. (Witold jest bardzo otwarty, wszędzie znajduje przyjaciół.)
• estar abierto - być otwartym (w sensie fizycznym np. drzwi, instytucja)
¿Sabes si la farmacia está abierta ahora? (Wiesz, czy apteka jest teraz otwarta?)

6. negro – czarny; wściekły
• ser negro – być czarnym (kolor)
La portada de este libro es negra. (Okładka tej książki jest czarna.)
• estar negro – być w złym humorze
Están negros con este proyecto. (Są wściekli z powodu tego projektu.)

7. verde – zielony; niedojrzały
• ser verde – być zielonym (kolor), być nieprzyzwoitym/sprośnym (np. o żarcie)
La hoja es verde. (Liść jest zielony.)
• estar verde – być niedojrzałym (o owocach), być niedoświadczonym (stan)
Esta manzana aún está verde. (To jabłko jest jeszcze niedojrzałe.) Este empleado todavía está verde. (Ten pracownik jest jeszcze niedoświadczony.)

8. delgado – szczupły; chudszy (niż wcześniej)
• ser delgado – być szczupłym (stała cecha fizyczna)
Ella es muy delgada. (Ona jest bardzo szczupła.)
• estar delgado – schudnąć (aktualny stan, sugerujący zmianę)
¡Qué delgado estás! (Ale schudłeś! *Dosł.* Ale jesteś chudy!)

9. seguro – bezpieczny; pewny
• ser seguro – być bezpiecznym (cecha miejsca), być pewnym (o osobie)
Este lugar es seguro. (To miejsce jest bezpieczne.)
• estar seguro – być pewnym (o informacjach)
No estoy segura de la hora. (Nie jestem pewna godziny.)

10. guapo – przystojny; dobrze wyglądający
• ser guapo – być przystojnym/pięknym (cecha)
Mi novio es guapo. (Mój chłopak jest przystojny.)
• estar guapo – wyglądać dobrze (w danej chwili, np. w nowej sukience)
Hoy estás muy guapa. (Dziś wyglądasz bardzo ładnie.)

11. listo – bystry, sprytny; gotowy, przygotowany
• ser listo – być bystrym, sprytnym
Mi hijo es listo, siempre encuentra la solución rápidamente. (Mój syn jest sprytny, zawsze szybko znajduje rozwiązanie.)
• estar listo – być gotowym
¿Estás listo para salir? El taxi ya ha llegado. (Jesteś gotowy, żeby wyjść? Taksówka już przyjechała.)

839. el registro de entrada / el check-in zameldowanie

840. el registro de salida / el check-out wymeldowanie

841. la llave klucz

842. la tarjeta llave karta magnetyczna

843. la contraseña del wi-fi hasło do wi-fi

844. la habitación pokój

845. el apartamento apartament

846. el baño łazienka

847. la cama łóżko

848. la ropa de cama / las sábanas pościel

849. la almohada poduszka

850. el edredón kołdra

851. la toalla ręcznik

852. la toalla de playa ręcznik plażowy

853. el aire acondicionado klimatyzacja

854. la calefacción ogrzewanie

855. el radiador kaloryfer

856. la sauna sauna

857. el ascensor winda

858. el garaje garaż

859. el restaurante restauracja

860. la cafetería kawiarnia

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

861. la piscina basen

862. el gimnasio siłownia

863. el parque infantil plac zabaw

864. el animal zwierzę

865. la mascota zwierzę domowe

866. el perro pies

867. el gato kot

868. el hámster chomik

869. el conejillo de Indias świnka morska

870. el loro papuga

871. el pez dorado złota rybka

872. el conejo królik

873. el animal salvaje dzikie zwierzę

874. el oso niedźwiedź

875. el lobo wilk

876. el jabalí dzik

877. el ciervo jeleń

878. la cierva łania

879. el zorro lis

880. el animal de granja zwierzę hodowlane

881. la vaca krowa

882. el caballo koń

883. el cerdo świnia

884. el toro byk

CAPÍTULO 10

Los adverbios (przysłówki)

Jak tworzyć przysłówki w języku hiszpańskim?

Aby utworzyć przysłówek z przymiotnika, wykonaj następujące kroki:

- ustal żeńską formę danego przymiotnika (z reguły kończy się ona na -a, ale może to być też taka sama forma jak forma męska)
- dodaj sufiks -mente

Np.:

rápido (szybki)	rápida (szybka)	rápidamente (szybko)
normal (normalny)	normal (normalna)	normalmente (normalnie)
triste (smutny)	triste (smutna)	tristemente (smutno)
fácil (łatwy)	fácil (łatwa)	fácilmente (łatwo)
feliz (szczęśliwy)	feliz (szczęśliwa)	felizmente (szczęśliwie)
lento (wolny)	lenta (wolna)	lentamente (wolno)
total (całkowity)	total (całkowita)	totalmente (całkowicie)
elegante (elegancki)	elegante (elegancka)	elegantemente (elegancko)
seguro (pewny)	segura (pewna)	seguramente (pewnie)
lógico (logiczny)	lógica (logiczna)	lógicamente (logicznie)

Ważne: Jeśli oryginalny przymiotnik posiada akcent graficzny (tzw. tilde), to akcent ten zostaje zachowany również w przysłówku (np. rápida - rápidamente).

Najczęściej stosowane przysłówki z różnych kategorii, które nie podlegają głównej zasadzie tworzenia przysłówków:

a. przysłówki miejsca (adverbios de lugar)
- aquí – tutaj
- allí – tam (daleko od mówiącego i słuchacza)
- cerca – blisko
- lejos – daleko

b. przysłówki czasu (adverbios de tiempo)
- hoy – dzisiaj
- mañana – jutro
- ahora – teraz
- luego – potem
- siempre – zawsze
- nunca, jamás – nigdy

c. przysłówki sposobu (adverbios de modo)
- bien – dobrze
- mal – źle
- despacio – powoli
- rápido – szybko

d. przysłówki ilości (adverbios de cantidad)
- mucho – dużo
- poco – mało
- más – więcej
- muy – bardzo (używane przed przymiotnikiem lub innym przysłówkiem, np. muy bien – bardzo dobrze)

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

CAPÍTULO 11

Las preposiciones (przyimki)

a	do (kierunek, ruch); o (godzina); podmiot (przed osobą w zdaniu*)	Voy al trabajo a las siete. Saludo a mi compañero.	Idę do pracy o siódmej. Pozdrawiam mojego kolegę.
ante	przed (w obliczu czegoś, wobec)	Ante esta situación, no sé qué decir.	W obliczu tej sytuacji nie wiem, co powiedzieć.
bajo	pod (pod czymś)	El perro está tumbado bajo la mesa.	Pies leży pod stołem.
con	z (towarzystwo, narzędzie, sposób)	Voy al cine con mi novia. Escribo con un bolígrafo rojo. Lo haré con calma.	Idę do kina z dziewczyną Piszę czerwonym długopisem. Zrobię to ze spokojem.
contra	przeciwko, o (*w znaczeniu:* opierać się o)	Jugamos contra el mejor equipo. Ella se apoya contra la pared.	Gramy przeciwko najlepszej drużynie. Ona opiera się o ścianę.
de	od, z (pochodzenie); czyjś (przynależność); o (temat)	Soy de Polonia. Esta casa es de Estela. Esta película trata de biología. Hablemos de la escuela.	Jestem z Polski. Ten dom jest Estelli. Ten film jest o biologii. Porozmawiajmy o szkole.
desde	od (punkt startowy w czasie lub przestrzeni)	Vivo en Portugal desde el año pasado.	Mieszkam w Portugalii od zeszłego roku.
durante	podczas, w trakcie (czas trwania)	Me dormí durante la película.	Zasnąłem podczas filmu.
en	w, na (miejsce, położenie, środek transportu)	Voy en coche. El plato está en la mesa.	Jadę autem. Talerz jest na stole.
entre	między (między dwoma rzeczami/osobami)	Estamos entre la gente.	Jesteśmy między ludźmi.
hacia	w kierunku, do (ruch)	Voy hacia ti.	Idę w twoim kierunku.
hasta	aż do (granica miejsca lub czasu)	Saco a los perros a pasear hasta el río. Estaremos en el restaurante hasta las ocho.	Chodzę z psami na spacer aż do rzeki. Będziemy w restauracji do ósmej.
para	dla (cel, przeznaczenie); dla (termin, adresat)	Tengo un plan para mañana. Esto es para ti.	Mam plan na jutro. To jest dla ciebie.

**Ten przyimek może też być stawiany przed nazwami zwierząt, gdy chcemy podkreślić, że jest to dla nas ważne zwierzę – zwierzę, z którym łączy nas więź emocjonalna np. nasze zwierzę domowe.*

885. el ganso / la oca gęś

886. la gallina kura

887. la oveja owca

888. la cabra koza

889. el animal exótico zwierzę egzotyczne

890. el león lew

891. el elefante słoń

892. la jirafa żyrafa

893. el mono małpa

894. el tigre tygrys

895. la serpiente wąż

896. el insecto owad

897. la abeja pszczoła

898. la avispa osa

899. el mosquito komar

900. la mosca mucha

901. la araña pająk

902. el pez ryba

903. el tiburón rekin

904. el delfín delfin

905. el roedor gryzoń

906. el ratón mysz

907. la rata szczur

908. la ardilla wiewiórka

909. el pájaro ptak

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

910. el águila orzeł

911. el halcón jastrząb

912. el gorrión wróbel

913. la paloma gołąb

914. la naturaleza natura

915. natural naturalny

916. el árbol drzewo

917. la hierba trawa

918. el arbusto krzak

919. la flor kwiat

920. la rama gałąź

921. la hoja liść

922. la corteza kora

923. el tronco pień

924. la raíz korzeń

925. la arena piasek

926. la piedra kamień

927. la roca skała

928. el barro błoto

929. la tierra ziemia

930. el bosque las

931. el parque park

932. la montaña góra

933. el lago jezioro

934. el río rzeka

por	przez (miejsce, przyczyna, środek – sposób komunikacji lub transportu, wymiana - zapłata, czas trwania)	Paso por el bosque.	Przechodzę przez las.
		Lo hago por ti.	Robię to dla/ze względu na ciebie.
		Gracias por el regalo.	Dziękuję za prezent.
		Pagué veinte euros por la cena.	Zapłaciłem dwadzieścia euro za kolację.
		Envié el mensaje por correo electrónico.	Wysłałem wiadomość pocztą elektroniczną.
según	według, zgodnie z	Según el mapa, estamos cerca.	Według mapy jesteśmy blisko.
sin	bez (brak czegoś)	Un café sin leche, por favor.	Kawa bez mleka, proszę.
sobre	na, nad (na powierzchni); o, na temat (temat)	Las gafas están sobre la mesa.	Okulary są na stole.
		Hablamos sobre la obra que vimos ayer en el teatro.	Rozmawiamy o sztuce, którą widzieliśmy wczoraj w teatrze.
tras	po, za (następstwo czasu lub miejsca)	El perro corre tras la pelota.	Pies biega za piłką.

Ważne: Przyimek „a” łączy się z rodzajnikiem męskim „el”, tworząc formę „al” (Voy al cine – Idę do kina). Podobnie przyimek „de” i „el” tworzą formę „del” (el coche del vecino – samochód sąsiada).

Dormir – spać

Yo duermo	ja śpię
Tú duermes	ty śpisz
Él/ella/usted duerme	on/ona/pan, pani śpi
Nosotros/nosotras dormimos	my śpimy
Vosotros/vosotras dormís	wy śpicie
Ellos/ellas/ustedes duermen	oni/one/państwo śpią

eprasa.pl fedac4ad98

CAPÍTULO 12

¿Qué hora es? (Która jest godzina?)

W języku hiszpańskim do podawania godziny używa się czasownika ser (być), który musi zgadzać się z podmiotem (daną godziną).

Godzina pierwsza/trzynasta jest swojego rodzaju wyjątkiem. Tylko przy wyrażaniu tej godziny oraz określaniu południa i północy używa się formy „Es la…" – np. Es la una. (Jest pierwsza.) Es la una y media. (Jest pierwsza trzydzieści. *Dosł.*: Jest pierwsza i pół.) Es mediodía. (Jest południe.) Es medianoche. (Jest północ.)

W pozostałych przypadkach mówi się „Son las… " – np... Son las dos. (Jest druga.) Son las diez. (Jest dziesiąta.)

Wyrażając godzinę, zawsze używa się rodzajnika określonego w liczbie mnogiej las (las dos – druga, las cuatro – czwarta, las ocho – ósma), z wyjątkiem godziny pierwszej, gdzie używa się la (la una – pierwsza).

Minuty dodaje się po godzinie, łącząc je spójnikiem „y" (i) lub odejmując za pomocą przyimka „menos" (mniej).

Jeden ze sposobów uczenia się określeń związanych z czasem zakłada podział godziny na połowy, według niżej przedstawionych zasad.

Pierwsza połowa godziny

Minuty dodajemy za pomocą y.
- 10:15 → Son las diez y cuarto. (Jest kwadrans po dziesiątej. *Dosł.*: Jest dziesiąta i kwadrans.)
- 7:25 → Son las siete y veinticinco. (Jest dwadzieścia pięć po siódmej. *Dosł.*: Jest siódma i dwadzieścia pięć.)
- 01:30 → Es la una y media. (Jest wpół do drugiej. *Dosł.*: Jest pierwsza i pół.)

Ważne skróty:
- y cuarto – i kwadrans (15 minut)
- y media – i pół (30 minut)

Druga połowa godziny

Odejmujemy brakujące minuty od następnej pełnej godziny za pomocą przyimka menos.
- 09:35 → Son las diez menos veinticinco. (Jest dziewiąta trzydzieści pięć./Jest za dwadzieścia pięć dziesiąta. *Dosł.:* Brakuje 25 minut do 10:00./Jest dziesiąta bez dwudziestu pięciu minut.)
- 04:45 → Son las cinco menos cuarto. (Jest czwarta czterdzieści pięć./ Jest za piętnaście piąta. *Dosł.:* Jest piąta bez kwadransa.)
- 12:50 → Es la una menos diez. (Jest za dziesięć pierwsza. *Dosł.:* Jest pierwsza bez dziesięciu.)

Możemy też powiedzieć:
Son las tres en punto. Jest dokładnie godzina trzecia.
en punto – dokładnie/w punkt

kod: r8d2

935. el océano ocean

936. el cielo niebo

937. el desierto pustynia

938. el campo pole

939. la colina wzgórze

940. la isla wyspa

941. el jardín ogród

942. el huerto sad

943. la luna księżyc

944. la estrella gwiazda

945. el planeta planeta

946. la Tierra Ziemia

947. llover padać (o deszczu)

948. nevar padać (o śniegu)

949. granizar padać (o gradzie)

950. el granizo grad

951. la niebla mgła

952. ventoso/a wietrzny

953. nublado/a zamglony/a, mglisty/a

954. soleado/a słoneczny/a

955. fresco/a chłodny/a

956. cálido/a ciepły/a

957. caluroso/a gorący/a

958. lluvioso/a deszczowy/a

959. la tecnología technologia

eprasa.pl fedac4ad98

kod: r8d2

960. la inteligencia artificial sztuczna inteligencja

961. el portátil laptop

962. el teléfono telefon

963. el *smartphone* / el móvil smartfon

964. la videoconsola konsola do gier wideo

965. el móvil / el celular komórka, telefon komórkowy

966. la cámara aparat, kamera

967. la pantalla ekran

968. el monitor monitor

969. la pantalla táctil ekran dotykowy

970. el altavoz głośnik

971. el ratón mysz

972. el teclado klawiatura

973. el cargador ładowarka

974. la aplicación / *pot.* la app aplikacja

975. el programa program

976. el juego gra

977. el sitio web/la página web strona internetowa

978. el navegador przeglądarka

979. el Wi-Fi Wi-Fi (jako oficjalna nazwa handlowa)
el wi-fi wi-fi (potocznie)

980. el email / el correo electrónico email

Determinar la hora de la cita (określanie czasu spotkania)

Aby podać, o której godzinie coś się wydarzy, używamy przyimka „a" np. A las cinco. (O piątej.)

- La clase empieza a las nueve. (Lekcja zaczyna się o dziewiątej.)

¡Quedemos! (Spotkajmy się!)

- ¿A qué hora? – O której godzinie?
- ¿A qué hora vamos? – O której godzinie jedziemy/idziemy?
- ¿A qué hora quedamos?/¿A qué hora nos encontramos? – *nieformalnie*: O której godzinie się spotykamy?
- ¿A qué hora nos reunimos? – *formalnie*: O której godzinie się spotykamy?
- Quedamos a las cinco. – Spotykamy się o piątej.

Las estaciones (pory roku)

- la primavera – wiosna
- el verano – lato
- el otoño – jesień
- el invierno – zima
- en primavera – wiosną
- en verano – latem
- en otoño – jesienią
- en invierno – zimą

Ważne: słowo „el tiempo" oznacza zarówno „czas", jak i „pogodę".

Los meses* (miesiące)

- enero – styczeń
- febrero – luty
- marzo – marzec
- abril – kwiecień
- mayo – maj
- junio – czerwiec
- julio – lipiec
- agosto – sierpień
- septiembre – wrzesień
- octubre – październik
- noviembre – listopad
- diciembre – grudzień

Ważne: Jeśli chcesz powiedzieć „w styczniu", używasz formy „en enero". Ten wzór dotyczy wszystkich miesięcy.

** Wszystkie miesiące są rodzaju męskiego, zatem towarzyszy im rodzajnik „un"/ „el", ale nie używa się rodzajników przed miesiącami, w związku z tym przedstawiamy je bez nich.*

eprasa.pl fedac4ad98

Los días de la semana (dni tygodnia)

- el lunes – poniedziałek/ w poniedziałek
- el martes – wtorek/we wtorek
- el miércoles – środa/w środę
- el jueves – czwartek/w czwartek
- el viernes – piątek/w piątek
- el sábado – sobota/w sobotę
- el domingo – niedziela/ w niedzielę

Ważne:
Zauważ, że jeśli chcesz powiedzieć np. „we wtorek" używasz formy „el martes" – nie należy przed danym dniem tygodnia dodawać przyimka tak jak robimy to w języku polskim – „w poniedziałek". Dotyczy to też liczby mnogiej, czyli jeśli chcesz powiedzieć „w soboty", wystarczy że podasz słowo „sobota" w liczbie mnogiej – „los sábados"

Ważne:
Wszystkie dni tygodnia są rodzaju męskiego.

Liczba mnoga: Dni od poniedziałku do piątku (kończące się na -s) mają taką samą formę w liczbie pojedynczej i mnogiej. Sobota i niedziela przyjmują -s.

- el lunes → los lunes (w każdy poniedziałek, w poniedziałki)
- el sábado → los sábados (w każdą sobotę, w soboty)

Ejercicio ¡Ahora tú! (Teraz ty!)

Napisz która to godzina.

1.	1:00	¿Qué hora es?	Es ……. en punto.
2.	11:15	¿Qué hora es?	Son .....
3.	8:30	¿Qué hora es?	Son .....
4.	4:45	¿Qué hora es?	Son .....
5.	2:10	¿Qué hora es?	Son ....
6.	10:50	¿Qué hora es?	Son las .....
7.	7:05	¿Qué hora es?	Son las .....
8.	12:00 (południe)	¿Qué hora es?	Es .....
9.	3:25	¿Qué hora es?	Son .....
10.	6:58	¿Qué hora es?	Son .....

Respuestas:

1. Es la una en punto. 2. Son las once y cuarto. 3. Son las ocho y media. 4. Son las cinco menos cuarto. 5. Son las dos y diez. 6. Son las once menos diez. 7. Son las siete y cinco. 8. Es mediodía. 9. Son las tres y veinticinco. 10. Son las siete menos dos.

kod: r8d2

981. el mensaje de texto wiadomość tekstowa

982. hacer clic klikać

983. pulsar/apretar wciskać

984. enviar wysłać

985. recibir un mensaje otrzymać / dostać wiadomość

986. eliminar / borrar un mensaje usunąć wiadomość

987. guardar zapisać

988. actualizar zaktualizować

989. subir un video a YouTube wrzucić film na YouTube

990. grabar un vídeo nagrać wideo

991. iniciar sesión zalogować się

992. cerrar sesión wylogować się

993. las redes sociales media społecznościowe

994. la cuenta konto

995. la contraseña hasło

996. la publicación / el post post

997. el hackeo de la cuenta włamanie na konto

998. la foto de perfil zdjęcie profilowe

999. el comentario komentarz

1000. el emoji emoji
el emoticono emotikon

eprasa.pl fedac4ad98

Prenumerata

¿Español? Sí, gracias

Oszczędzasz i otrzymujesz każdy numer prosto do domu!

Korzyści:

- niższa cena za egzemplarz,
- wysyłka gratis,
- gwarancja, że każdy numer czasopisma trafi w Twoje ręce.

Jak zamówić?

Wybierz najwygodniejszy dla Ciebie sposób:

- **przez Internet**
  wejdź na stronę: kiosk.colorfulmedia.pl
- **telefonicznie**
  61 833 63 28 lub 663 242 433
- **e-mailem**
  wyślij nam wiadomość:
  prenumerata@colorfulmedia.pl
- **przelew na konto**
  dokonaj wpłaty - szczegóły poniżej

Dane do przelewu

nr konta:

18 1140 2004 0000 3702 4405 7031

adres:
Colorful Media
ul. Lednicka 23, 60-413 Poznań

nr BIC dla przelewów zagranicznych:
BREXPLPWMBK

tytuł przelewu:
Opisz prawidłowo przelew, podaj następujące informacje:
1. nazwa magazynu w skrócie (ESG - ¿Español? Sí, gracias)
2. numer, od którego ma zaczynać się prenumerata
3. imię i nazwisko oraz adres do wysyłki

przykładowy tytuł przelewu:
ESG50, Jan Kowalski, ul. Przykładowa 1, 80-123 Gdańsk

Prosimy o kontakt po dokonaniu wpłaty, w celu upewnienia się, że otrzymaliśmy wszystkie potrzebne dane.

Kontakt

prenumerata@colorfulmedia.pl
tel. 61 833 63 28 663 24 24 33
www.colorfulmedia.pl

Cennik prenumeraty

dla 1 osoby
6 wydań, co 2 miesiące
131,90 zł

dla grup - dla 2 osób i więcej
6 wydań, co 2 miesiące
121,90 zł/osobę
Łączną kwotę obliczysz, mnożąc 121,90 zł przez liczbę osób.

zagraniczna dla 1 osoby
6 wydań, co 2 miesiące
list zwykły **221,90 zł**
list polecony **287,90 zł**

Wszystkie ceny zawierają podatek 8% VAT.
Jeśli potrzebna Ci faktura, prosimy o kontakt.
Prenumerata realizowana jest za pośrednictwem Poczty Polskiej.
Zamawiając prenumeratę, wyrażasz zgodę na warunki zawarte w regulaminie dostępnym pod adresem www.colorful.pl/regulamin.html

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Podane dane osobowe będą przetwarzane przez administratora - firmę Colorful Media s.c. z siedzibą w Poznaniu, ul. Lednicka 23, NIP 781-173-49-69 w celu realizacji prenumeraty. Każdemu prenumeratorowi przysługuje prawo wglądu do swoich danych osobowych, ich zmiany, poprawiania oraz usunięcia. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do realizacji prenumeraty. Pytania dotyczące administrowania danymi osobowymi prosimy kierować na adres e-mail: biuro@colorfulmedia.pl

Przydatne adresy

sklep | regulamin | newsletter

Magazyn kupisz także w salonach EMPIK oraz w wybranych salonikach prasowych KOLPORTER, INMEDIO i RELAY.

eprasa.pl fedac4ad98

Numery archiwalne

¿Español? Sí, gracias

nr 74 **21,90 zł**

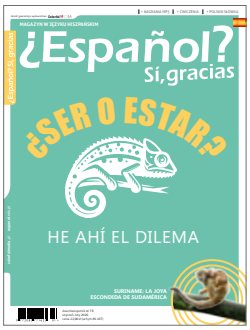

nr 73 **21,90 zł**

nr 72 **19,90 zł**

nr 71 **19,90 zł**

nr 70 **19,90 zł**

nr 69 **17,90 zł**

nr 68 **17,90 zł**

nr 67 **17,90 zł**

nr 66 **17,90 zł**

nr 65 **17,90 zł**

nr 64 **16,90 zł**

nr 63 **16,90 zł**

nr 62 **16,90 zł**

nr 61 **15,90 zł**

nr 60 **15,90 zł**

Wydania specjalne

34,90 zł

29,90 zł

24,90 zł

19,90 zł

19,90 zł

Przy zamówieniach poniżej 100,00 zł koszt wysyłki wynosi 14,00 zł.
Przy zamówieniach od 100,00 zł koszt wysyłki pokrywa wydawca.

kiosk.colorfulmedia.pl

eprasa.pl fedac4a0e8

+ NAGRANIA MP3 | + ĆWICZENIA | + POLSKIE SŁÓWKA

Jakość gwarantuje wydawnictwo Colorful MEDIA

Językowo najlepsi!

ANGIELSKI

ANGIELSKI BIZNESOWY

NIEMIECKI

FRANCUSKI

WŁOSKI

HISZPAŃSKI

ANGIELSKI DLA DZIECI

KUP TERAZ

kiosk.colorfulmedia.pl

eprasa.pl fedac4ad98